

Změny důchodových systémů ve vybraných zemích světa

projekt
Monitoring změn v zahraničních důchodových systémech

Zpracoval:

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i.

Oddělení knihovnicko-informačních služeb

říjen 2012

Projekt je realizovaný za finanční podpory MPSV

Evropská unie

I. Bílá kniha „Agenda o přiměřených, udržitelných a spolehlivých důchodech“

V únoru 2012 zveřejnila Evropská komise bílou knihu o přiměřených, spolehlivých a udržitelných důchodech (*White Paper. An Agenda for Adequate, Safe and Sustainable Pensions*).

Jak se uvádí v tiskové zprávě vydané při této příležitosti, důchody jsou dnes hlavním zdrojem příjmu přibližně jedné čtvrtiny obyvatel EU a odkázány na ně budou ve svém pozdějším věku i mladší generace obyvatel Evropy. Miliony osob budou ve stáří vystaveny chudobě, pokud v Evropě nebude řešena otázka poskytování přiměřených důchodů nyní i v budoucnu. Evropa rovněž stárne, neboť lidé se dožívají vyššího věku a mají také méně potomků. Již od příštího roku se počet osob ve věkové kategorii pracujících v EU začne snižovat. Důchody vystavují národní rozpočty zvýšeným finančním tlakům, což finanční a hospodářská krize ještě zesiluje.

Kniha rozebírá možnosti pro řešení závažné problematiky v oblasti důchodových systémů ze strany EU a členských států. Navrhuje škálu iniciativ, jež napomohou vytvořit optimální podmínky tak, aby lidé, kteří jsou schopni pracovat déle, mohli této příležitosti využít. Důsledkem bude zlepšení rovnováhy mezi časem stráveným v práci a v důchodu. Tyto iniciativy rovněž zajistí, aby si lidé při svém přestěhování do jiné země mohli zachovat svá důchodová práva, napomohou lidem k tomu, aby si mohli na svůj důchod naspořit více finančních prostředků, a zabezpečí dodržení příslibů týkajících se poskytování důchodů, aby byla naplněna očekávání občanů, pokud jde o výši důchodů, které v penzi obdrží.

Bílá kniha zejména navrhuje:

- zlepšit příležitosti u starších pracovníků, přičemž vyzvala sociální partnery, aby **přizpůsobili pracoviště a postupy na trhu práce**, a využít k zapojení starších pracovníků do pracovního procesu Evropský sociální fond. Prodloužení pracovního života je hlavním tématem Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012,
- rozvinout doplňkové **soukromé důchodové systémy**, přičemž v tomto ohledu povzbuzuje sociální partnery a podporuje členské státy, pokud jde o optimalizaci daňových a jiných výhod,
- zvýšit **spolehlivost doplňkových důchodových systémů**, a to i prostřednictvím přezkumu směrnice o institucích zaměstnaneckého penzijního pojištění (IZPP) a zlepšit informovanost spotřebitelů,
- umožnit **slučitelnost doplňkových důchodů a mobility** prostřednictvím legislativy na ochranu důchodových práv mobilních pracovníků a podporou zřizování **služeb evidence důchodů** v celé EU. Tak mohou být občanům poskytovány informace o jejich důchodových nárocích a simulace jejich příjmů po odchodu do důchodu,
- povzbudit členské státy při prosazování **prodloužení pracovního života** napojením věku odchodu do důchodu na naději dožití, omezením možností odchodu do předčasného důchodu a vyrovnáváním rozdílů mezi ženami a muži v oblasti důchodů,
- pokračovat ve **sledování** přiměřenosti, udržitelnosti a spolehlivosti důchodů a **podporovat důchodové reformy** ve členských státech.

Souvislosti:

Lidé v důchodu představují významný a rychle rostoucí podíl obyvatelstva EU (120 milionů osob nebo 24 %), zejména pokud důchodového věku dosahují silné populační ročníky a klesá počet mladých lidí vstupujících poprvé na trh práce. V roce 2008 připadali čtyři lidé v produktivním věku (15–64 let) na každého občana EU ve věku 65 a více let. Do roku 2060 tento poměr klesne na dva ku jednomu. Dopady demografického stárnutí ještě více prohlubuje hospodářská krize. Důchody již nyní představují velmi významný podíl veřejných výdajů: v průměru jde dnes o 10 % HDP s možným nárůstem na 12,5 % v roce 2060. I když všechny země čelí podobným demografickým výzvám, situace jednotlivých zemí je velmi odlišná, neboť výdaje na veřejné důchody činí v současnosti v rozmezí od 6 % HDP u Irska po 15 % u Itálie. Zatímco krizí vyvolaná klesající míra zaměstnanosti, v jejímž důsledku dochází ke snižování objemu příspěvků na důchody, postihuje průběžně financované důchodové systémy, na fondové systémy dopadá klesající hodnota aktiv a propad zisku. I když důchodové systémy náleží z převážné většiny do pravomoci členských států, může EU i v této oblasti přispět, a to prostřednictvím právních předpisů ovlivňujících fungování vnitřního trhu, finanční podporou za účelem prodloužení účasti starších pracovníků na trhu práce, koordinací politik a vzájemným učením. Reformy důchodových systémů jsou hodnoceny v rámci strategie Evropa 2020¹. V roce 2011 bylo pro 16 členských států vydáno konkrétní doporučení jednotlivým zemím a v rámci memoranda o porozumění se k důchodovým reformám přihlásilo dalších pět zemí.

II. EIOPA předkládá technické standardy kvantitativní dopadové studie QIS pro revidovanou směrnici IZPP

Evropský úřad pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění EIOPA, (*European Insurance and Occupational Pensions Authority*) předložil Evropské komisi svůj návrh technických specifikací týkajících se zahájení kvantitativní dopadové studie (QIS) pro revidovanou směrnici IZPP (*IORP*), a to poté, co obdržel v rámci konzultačního procesu 117 reakcí z celé Evropy.

EIOPA uskutečnil konzultační proces o zahájení QIS v období od 15. června do 31. července, během něhož obdržel odpovědi z Belgie, Francie, Německa, Irska, Itálie, Nizozemska, Švédska a Velké Británie a rovněž z několika evropských a mezinárodních organizací. Podle údajů zveřejněných úřadem předložili zaměstnavatelé 41 % odpovědí, penzijní fondy 24 %. Zbývající část reakcí pochází od odborů, pojišťoven, pojistně-matematických konzultantů a správců aktiv.

Komise nyní posoudí obsah návrhu technických specifikací a - po případných úpravách - rozhodne o zahájení formálního provádění QIS.

¹ „Evropa 2020“ je strategie EU, jejímž cílem je v příštím desetiletí dosáhnout nového růstu.

Chceme, aby se v dnešním měnícím se světě v EU vytvořila inteligentní a udržitelná ekonomika, která podporuje sociální začleňování. Tyto tři vzájemně provázané priority by měly EU i členským státům pomoci ke zvýšení zaměstnanosti a produktivity a ke zlepšení sociál soudržnosti.

Unie si stanovila pět ambiciózních cílů, které se týkají zaměstnanosti, inovací, vzdělávání, sociálního začleňování a změny klimatu a energetiky. Ty by měly být dosaženy do roku 2020. Všechny členské státy si v každé z těchto oblastí stanovily své vlastní cíle. Celou strategii tak podpoří konkrétní činy na úrovni EU i členských států.

EIOPA oznámil, že se zahájení QIS očekává v první polovině října 2012 a bude probíhat až do poloviny prosince 2012. Výsledky QIS by měly být zveřejněny ve druhém čtvrtletí r. 2013.

Návrh technické specifikace, odpovědi v rámci veřejné konzultace a reakce EIOPA jsou dostupné z <https://eiopa.europa.eu/consultations/consultation-papers/2012-closed-consultations/june-2012/cp-0032012-draft-technical-specifications-for-the-qis-of-eiopas-advice-on-the-review-of-the-iorp-directive/index.html>

Zdroje:

EU představuje plány pro přiměřené, spolehlivé a udržitelné důchody. Evropská komise. Tisková zpráva. 16.2.2012 [online]. [cit. 2012-09-04]. Dostupné z <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/12/140&format=HTML&aged=0&language=CS&guiLanguage=en>

White Paper. An Agenda for Adequate, Safe and Sustainable Pensions. [cit. 2012-09-04]. Dostupné z <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7341&langId=en>)

Cecile Sourbes. *EIOPA submits QIS technical standards for revised IORP Directive.* IPE [online] 02-October-2012. [cit. 3.10.12]. Dostupné z http://www.ipe.com/news/eiopa-submits-qis-technical-standards-for-revised-iorp-directive_47717.php

OECD

OECD Pension Outlook 2012: Zvyšování důchodového věku a rozšiřování soukromého penzijního pojištění je zásadní

Podle nové zprávy OECD Pensions Outlook 2012 budou muset vlády postupně zvyšovat věk odchodu do důchodu, aby se vyrovnaly s rostoucí délkou života a zajistily tak, aby jejich národní důchodové systémy byly finančně udržitelné a adekvátní. V době zvýšené globální ekonomické nejistoty mohou takové reformy také hrát klíčovou roli v reakcích vlád na krizi a přispět k fiskální konsolidaci.

Během příštích 50 let se ve vyspělých zemích očekává, že se očekávaná délka života při narození zvýší o více než 7 let. V dlouhodobém horizontu bude důchodový věk v polovině zemí OECD 65 let, ve 14 zemích bude mezi 67 až 69 lety. Pensions Outlook 2012 uvádí, že zvyšování věku odchodu do důchodu probíhá nebo je plánováno v 28 ze 34 zemí OECD. Očekává se však, že toto zvyšování věkové hranice bude držet krok s prodlužující se očekávanou délkou života pouze v 6 zemích pro muže a v 10 zemích pro ženy. Vlády by proto měly rozhodně zvažovat formální propojení věku odchodu do důchodu s očekávanou délkou života jako např. v Dánsku a Itálii a vyvinout větší úsilí na podporu soukromých penzí.

"Takový razantní zásah je nutný. Je nezbytné zajistit prolomení bariér, které brání starším lidem, aby pracovali po dosažení tradičního důchodového věku, aby se naše děti a vnuci mohli těšit na přiměřený důchod na konci své pracovní kariéry," řekl generální tajemník OECD Angel Gurría. "I když tyto reformy mohou být někdy nepopulární a bolestivé v této době napjatých veřejných financí a omezeného prostoru pro fiskální a měnovou politiku, mohou tyto reformy také sloužit k pozvednutí tolik potřebného růstu ve stárnoucích ekonomikách."

Pensions Outlook 2012 uvádí, že reformy realizované v uplynulém desetiletí snížily budoucí veřejné důchodové dávky obvykle o 20 až 25 %. V průměru mohou v zemích OECD lidé, kteří v současnosti začínají pracovat, očekávat čistý veřejný důchod ve výši zhruba poloviny svých čistých výdělků v případě, že budou odcházet do důchodu při dosažení oficiálního důchodového věku po plné pracovní kariéře. Ale téměř ve všech 13 zemích, které mají povinné soukromé penze (např. Austrálie, Chile), nebo kvazipovinné systémy založené na celonárodních nebo odvětvových kolektivních smlouvách (např. Dánsko, Nizozemsko), mohou důchodci očekávat dávky ve výši přibližně 60 % výdělků.

V některých zemích, kde jsou veřejné důchody relativně nízké a soukromé penze dobrovolné, jako je Německo, Irsko, Korea, Japonsko a Spojené státy, může velká část populace očekávat po odchodu do důchodu výrazné propady v příjmech. To by mohlo způsobit významné zvýšení chudoby důchodců. Pozdější odchod do důchodu a větší přístup k soukromým penzím budou mít pro snižování rozdílu mezi předdůchodovými a důchodovými příjmy naprosto zásadní význam.

Povinné soukromé penze nejsou nutně řešením pro každou zemi. Podle zprávy by takové opatření mohlo nespravedlivě dopadnout na osoby s nízkými příjmy a být vnímáno jako další daň. Vhodnou alternativou mohou být programy automatické registrace, kde jsou lidé automaticky zaregistrováni a pak se mohou v rámci určitého časového rámce vzdát účasti. Itálie a Nový Zéland již takové programy zavedly a ve Velké Británii je program automatické registrace zahájen letos v říjnu. Zpráva však

konstatuje, že výsledky jsou smíšené. Na Novém Zélandu byla automatická registrace zavedena v r. 2007 a je spojována s rychlým rozšířením pokrytí soukromými penzemi v zemi. Na druhé straně, zavedení programu v r. 2007 v Itálii mělo na míru pokrytí pouze malý dopad.

Je také zapotřebí reformovat finanční pobídky (nejen daňové úlevy) na podporu soukromého penzijního spoření. Ve všech zemích, které zpráva analyzovala, je u pracovníků s nízkými příjmy, mladých pracovníků a pracovníků s částečným nebo dočasným úvazkem mnohem méně pravděpodobné, že se zapojí v dobrovolných soukromých penzijních programech. Německo a Nový Zéland zavedly přímé státní dotace na spořicí důchodové účty, ze kterých mají prospěch i pracovníci, kteří platí nízké, nebo žádné daně. Aby se zvýšila důvěra v soukromé penze, je také třeba, aby vlády zlepšily svůj dohled nad fondy, aby zajistily, že poplatky budou udržovány na nízké úrovni a rizika budou minimalizována.

Toto vydání Pensions Outlook také obsahuje první komplexní hodnocení národních příspěvkově definovaných (DC) systémů, které jsou v současné době ústředním rysem důchodových systémů mnoha zemí. Vedle dalších doporučení zpráva uvádí, že je důležité stanovit minimální nebo výchozí příspěvkovou sazbu do DC systémů na odpovídající vhodné úrovni. Příspěvky do těchto systémů musí být dostatečně vysoké, aby spolu s veřejnými důchody generovaly dostatečný příjem v důchodu. Zatímco Austrálie jde správným směrem zvýšením příspěvkové sazby z 9 % na 12 %, v některých zemích zůstává sazba příliš nízká, např. v zemích, jako je Mexiko a Nový Zéland (6,5 %, resp. 3 %).

Zdroje:

Pensions: Raising retirement ages and expanding private pension coverage essential, says OECD. OECD Newsroom [online] 11.6.2012. [cit. 2012-09-20]. Dostupné z <http://www.oecd.org/newsroom/pensionsraisingretirementagesandexpandingprivatepensioncoverageessentialsaysoecd.htm>

OECD Pension Outlook 2012 Media Brief. [cit. 2012-09-20]. Dostupné z <http://www.oecd.org/daf/financialmarketsinsuranceandpensions/privatepensions/oecd-pensionsoutlook2012.htm>

Belgie

I. Zavedení nového příspěvku na doplňkové penze

Zákonem z 22. června 2012 byl zaveden nový příspěvek na doplňkové penze v systémech pro zaměstnance i pro samostatně výdělečně činné osoby. Tento příspěvek bude činit 1,5 % a bude se aplikovat na pojistné hrazené zaměstnavatelem (v případě zaměstnanců), popř. na pojistné odváděné ve prospěch samostatně výdělečně činných osob přesahující určitý limit. Placen bude ve 4. čtvrtletí roku.

Zavedení nového příspěvku proběhne ve dvou etapách:

- V přechodném období od 1. ledna 2012 maximálně do 1. ledna 2016 bude třeba platit příspěvek 1,5 % z části pojistného přesahující roční hranici 30 000 eur (hranice bude každý rok indexována).

- Od 1. ledna 2016 se bude platit příspěvek 1,5 %, jestliže k 1. lednu daného roku přesáhne částka zákonného důchodu a doplňkové penze tzv. "cíl důchodu" ("*objectif de pension*") pro dotýčného pracovníka.

Cíl důchodu se vypočítá podle uvedeného vzorce:

základní výše x tzv. "zlomek pracovního života" (*fraction de carrière*), kdy

základní výše = nejvyšší důchod ve veřejném sektoru

zlomek pracovního života = dosažený počet let pracovního života / 45

II. Výroční zpráva Národního důchodového úřadu za rok 2011

V červenci 2012 byla publikovaná Výroční zpráva Národního důchodového úřadu (*Office national des Pensions*) za rok 2011. Dostupná je na

http://www.onprvp.fgov.be/RVPONPPublications/FR/publications/RapportAnnuel_2011.pdf

Tisková zpráva k uvedené výroční zprávě je dostupná na

http://www.onprvp.fgov.be/RVPONPPublications/FR/presse/Presse_Rapportannuel2011.pdf

Zdroje:

Loi-programme : mesures en matière de pensions complémentaires. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z:

<http://www.kpmg.com/be/en/issuesandinsights/articlespublications/taxandlegalnewsflash/es/e-tax-flash/pages/loi-programme-mesures-en-mati%C3%A9re-de-pensions-compl%C3%A9mentaires.aspx>

Nouvelle cotisation sociale sur la pension complémentaire des salariés. [cit. 2012-09-19]. Dostupné z:

http://www.hrworld.be/hrworld/cotisation-speciale-securite-sociale-pension-compl%C3%A9mentaire.html?LangType=2060&utm_source=HrWorld.fr&utm_medium=RSSFeed&utm_campaign=Global

Pensions complémentaires 2ème pilier : nouvelle cotisation de 1,5% sur les primes de pension élevées. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z:

http://www.inasti.be/fr/news/contribution_P2P_20120628.htm

Rapport annuel 2011. Office national des Pensions. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z:
http://www.onprvp.fgov.be/RVPONPPublications/FR/publications/RapportAnnuel_2011.pdf

Rapport annuel 2011 de l'Office national des Pensions : davantage de pensionnés ont derrière eux une carrière variée. Communiqué de presse. Office nationale des Pensions. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z:
http://www.onprvp.fgov.be/RVPONPPublications/FR/presse/Presse_Rapportannuel2011.pdf

Bulharsko

I. Urychlení zvyšování věkové hranice, prodlužování doby placení příspěvků a bonus pro odklad odchodu do důchodu.

Dne 1. ledna 2012 vstoupil v platnost nový zákon, který urychluje zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu a zavádí bonus pro pracovníky, kteří odchod do důchodu odloží.

Zákon má zajistit dlouhodobou finanční stabilitu bulharského důchodového systému, Národní institut sociálního zabezpečení má podle posledních odhadů rozpočtový deficit ve výši asi 1 miliardy eur.

Zákon přinesl tato opatření:

- důchodový věk pro muže a ženy se zvyšuje o 4 měsíce, a to na 63 let a 4 měsíce pro muže a 60 let a 4 měsíce pro ženy;
- v období od r. 2013 do r. 2017 se bude důchodový věk dále postupně zvyšovat o 4 měsíce za rok, a to až do dosažení 65 let pro muže a 63 let pro ženy (podle zákona schváleného v prosinci 2010 se měl důchodový věk zvyšovat od roku 2021 o 6 měsíců, a to na 65 let pro muže a 63 let pro ženy);
- prodlužuje se doba placení příspěvků o 4 měsíce (jako součást zákona z roku 2010), a to na 37 let a 4 měsíce pro muže a 34 let a 4 měsíce pro ženy;
- prodlužování doby placení příspěvků bude dále pokračovat každým rokem o 4 měsíce, a to až do dosažení 40 let pro muže a 37 let pro ženy;
- zavádí se 4procentní bonus za každý rok odpracovaný po dosažení zákonné věkové hranice.

Bulharský důchodový systém se skládá z prvního průběžného pilíře, druhého pilíře individuálních účtů, který je povinný pro pracovníky narozené po roce 1960, a třetího pilíře dobrovolných individuálních penzijních účtů.

Od ledna 2011 činí příspěvky zaměstnavatelů 10 % a zaměstnanců 7,8 %. Pro pracovníky narozené před r. 1960 se všechny příspěvky zaměstnavatelů a zaměstnanců odvádějí do prvního pilíře. Příspěvky u pracovníků narozených po roce 1960 se rozdělují mezi první a druhý pilíř.

II. Plánované zvýšení důchodů v roce 2013 o více než 7,3 %

Bulharský ministr financí v srpnu 2012 potvrdil, že na počátku roku 2013 by měly důchody vzrůst o více než 7,3 %, a to v reakci na růst celkové míry inflace, která v období červenec 2009 - červenec 2012 dosahovala úrovně 7,3 %.

Zdroj:

Bulgaria. *International Update-February 2012*. [cit.2012-02-14]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-02/2012-02.pdf

Pensions in Bulgaria to soar by over 7.3% as of beginning of next year: finance minister. [cit.2012-08-14]. Dostupné z: <http://www.focus-fen.net/index.php?id=n285078>

Francie

I. Reformní opatření důchodového systému

François Hollande se při své prezidentské kampani zavázal, že bude znovu zavedena možnost odchodu do důchodu v 60 letech pro pojištěnce, kteří začali pracovat brzy a na důchodové pojištění přispívali dostatečně dlouho a kteří tuto možnost ztratili díky opatřením důchodové reformy z roku 2010. .

Záměrem francouzského prezidenta je také ve druhé etapě zahájit diskuzi se sociálními partnery o "globální reformě", o reformě, která by vedla k dlouhodobému udržení průběžně financovaného důchodového systému.

1. Odchod do důchodu v 60 letech

Bylo přijato nařízení (č. 2012-847 z 2. července 2012), na základě kterého se znovu zavádí možnost odchodu do důchodu v 60 letech pro určitou skupinu osob, které začaly pracovat brzo a prokázaly dobu placení příspěvků požadovanou pro jejich věkovou skupinu. Nařízení vstoupí v účinnost 1. listopadu 2012.

Opatření, která přinesla důchodová reforma z roku 2010, umožňují odchod do důchodu v 60 letech pouze za velmi striktních podmínek - osobám, které začaly pracovat před dosažením 18 let a platily příspěvky po dobu stanovenou pro jejich věkovou skupinu zvýšenou o dva roky.

Na základě opatření nového nařízení se rozšiřují možnosti odchodu do důchodu v 60 letech a zmírňují se stanovené podmínky. Do důchodu v 60 letech mohou odejít i osoby, které začaly pracovat ve věku 18 nebo 19 let, a osoby, které platily příspěvky po dobu stanovenou pro jejich věkovou skupinu, tedy 41 let pro osoby, které v roce 2012 dosáhly věku 60 let. Ruší se prodloužení požadované doby placení příspěvků o dva roky.

Pro výpočet dosažené doby jsou zohledňovány stejně jako dosud jednak doby nemoci, mateřství a pracovního úrazu, jednak doba vojenské služby, a to v maximálním rozsahu čtyř čtvrtletí za každé z těchto období za celou kariéru.

Ke zohlednění dopadu mateřství na kariéry žen budou za doby mateřství započítávána navíc dvě čtvrtletí. Započítávána budou navíc rovněž dvě čtvrtletí nezaměstnanosti.

Věk pro vznik nároku na důchod se v závislosti na datu narození změní takto:

Datum narození	Věk pro vznik nároku na důchod podle reformy z r. 2010	Datum možného odchodu do důchodu podle reformy z r. 2010	Datum možného odchodu do důchodu podle nového nařízení	Co se získá novým opatřením
1. listopad 1952	60 let a 9 měsíců	1. srpen 2013	1. listopad 2012	9 měsíců
1. leden 1953	61 let a 2 měsíce	1. březen 2014	1. leden 2013	1 rok a 2 měsíce
1. leden 1954	61 let a 7 měsíců	1. srpen 2015	1. leden 2014	1 rok a 7 měsíců
1. leden 1955	62 let	1. leden 2017	1. leden 2015	2 roky
1. leden 1956	62 let	1. leden 2018	1. leden 2016	2 roky

Náklady na toto opatření budou financovány zvyšováním příspěvků zaměstnavatelů i zaměstnanců na důchodové pojištění, které v současné době činí 8,30 % pro zaměstnavatele a 6,65 % pro zaměstnance. Od 1. listopadu 2012 do konce roku 2013 se zvýší tyto příspěvky pro zaměstnavatele i pro zaměstnance o 0,1 %. V průběhu necelých 4 let příspěvky vzrostou celkově o 0,5 % (0,25 % pro zaměstnavatele a 0,25 % pro zaměstnance).

Příspěvky na důchodové pojištění se budou zvyšovat takto:

	Zaměstnavatel	Zaměstnanec
Do 31. října 2012	8,30 %	6,65 %
Od 1. listopadu 2012 do 31. prosince 2013	8,40 %	6,75 %
Od 1. ledna do 31. prosince 2014	8,45 %	6,80 %
Od 1. ledna do 31. prosince 2015	8,50 %	6,85 %
Od 1. ledna 2016	8,55 %	6,90 %

Odchod do důchodu v 60 letech za podmínek odpovídajících ustanovením výše uvedeného nařízení bude platit i pro důchody ze systémů doplňkových důchodů Agirc a Arrco.

2. Příprava "globální reformy"

Další etapa plánovaných změn v oblasti důchodů bude podstatně rozsáhlejší. I přes reformní opatření z roku 2003 a 2010 se ukazuje, že finanční prostředky nebudou dostačující a deficit důchodových systémů by v roce 2020 překročil 10 miliard eur ročně. Bude proto zahájena diskuze o reformě zaměřené na dlouhodobé udržení průběžně financovaného důchodového systému, do které mají být široce zapojeni sociální partneři. Zajištění budoucnosti důchodů je jednou z prioritních oblastí pro příštích pět let, které byly stanoveny v rámci Velké sociální konference, konané ve dnech 9. a 10. července 2012. Konference se účastnili zástupci státu, sociálních partnerů a územních správních celků.

Cílem bude, jak je obsaženo ve volebním programu prezidenta Hollanda - "v dlouhodobě vyváženém finančním rámci definovat zákonný věk pro odchod do důchodu, zohlednění namáhavosti práce, výši důchodů i vývoj příjmů nutných pro udržitelnost solidárního důchodového systému".

V první fázi předloží Důchodová rada (*Conseil d'orientation des retraites*) ke konci roku 2012 informace o současné situaci systému a jeho finančním výhledu pravděpodobně do roku 2060.

Ve druhé fázi, začátkem roku 2013, stanoví různé oblasti reformy nově vytvořená odborná komise ad hoc, která se bude zabývat touto problematikou jak z krátkodobého, tak z dlouhodobého hlediska. Experti budou řešit problematiku solidarity, zjednodušení stávajícího systému nebo odstranění nespravedlnosti vznikající někdy u pojištěnců, kteří během svého pracovního života platili příspěvky do několika systémů. Bude jim moci být konečně zohledněna namáhavost práce, což je dlouhodobý požadavek odborů.

Ve třetí fázi bude od jara r. 2013 na základě závěrů této komise probíhat projednávání reformních návrhů. Cílem vlády je dospět koncem roku 2013 k zákonným opatřením.

II. Národní zpráva o činnosti důchodového pojištění 2011

V červenci 2012 byla publikovaná Národní zpráva o činnosti důchodového pojištění za rok 2011, která je dostupná na

<https://www.lassuranceretraite.fr/cs/Satellite/Rapport-Activite-2011.pdf?blobkey=id&blobwhere=5288836639925&blobcol=urldata&blobtable=MungoBlobs&ssbinary=true&blobheader=applicationFpdf> .

Tisková zpráva k uvedené zprávě o činnosti je dostupná na:

<https://www.lassuranceretraite.fr/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=5288836904330&ssbinary=true>

III. Nová daň pro důchodce pobírající důchody podléhající dani

Od roku 2013 budou důchodci, kteří pobírají důchod podléhající dani, tj. přibližně polovina z nich, platit tzv. příspěvek solidarity na autonomii (*contribution solidarité autonomie* - CSA). Tento příspěvek byl zaveden v roce 2003 k financování pomoci starším závislým osobám, důchody však byly až doposud od jeho placení osvobozeny.

V roce 2013 se na důchody bude vztahovat snížená sazba příspěvku 0,15 % místo sazby 0,3 % aplikované na mzdy (zaměstnavatelský příspěvek). Od roku 2014 však pro ně bude platit rovněž sazba 0,3 %.

Zároveň premiér Jean-Marc Ayrault naznačil, že by se časem mohla sazba jiné daně, tzv. všeobecného sociálního příspěvku (*contribution sociale généralisée* - CSG) pro důchody vyrovnat sazbě pro aktivní osoby, tj. že by se zvýšila ze 6,6 % na 7,5 %. Tento příspěvek se podílí na financování sociálního zabezpečení. Ke zvýšení sazby by však nemělo dojít před rokem 2014.

Zdroje:

Décret relatif au départ à la retraite à 60 ans. Ministère des Affaires sociales et de la Santé. Dossier de presse. 6 juin 2012. [cit. 2012-08-22]. Dostupné z:

<http://www.social-sante.gouv.fr/IMG/pdf/DPRetraite.pdf>

Décret n° 2012-847 du 2 juillet 2012 relatif à l'âge d'ouverture du droit à pension de vieillesse. [cit. 2012-09-24]. Dostupné z:

<http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000026106324&dateTexte=&categorieLien=id>

Valérie Mazuir. La réforme de la réforme des retraites. *Les Echos*. [cit. 2012-08-22]. Dostupné z:

<http://www.lesechos.fr/economie-politique/france/dossier/0202105852206/0202103187665-la-reforme-de-la-reforme-des-retraites-331365.php>

Vincent Collen. Retraites : une « négociation globale » périlleuse. *Les Echos*. [cit. 2012-09-21]. Dostupné z:

<http://www.lesechos.fr/economie-politique/france/dossier/0202105852206/0202162463821-retraites-une-negociation-globale-perilleuse-342054.php>

Vincent Collen. Retraites : vers une nouvelle réforme dès 2013. *Les Echos*. [cit. 2012-09-21]. Dostupné z:

<http://www.lesechos.fr/economie-politique/france/dossier/0202105852206/0202167177719-retraites-vers-une-nouvelle-reforme-des-2013-343000.php>

La retraite à 60 ans vaudra aussi pour les complémentaires. *Challenges*. [cit. 2012-08-22]. Dostupné z:

<http://www.challenges.fr/economie/20120803.CHA9460/la-retraite-a-60-ans-vaudra-aussi-pour-les-complementaires.html>

Rapport national d'activité. [cit. 2012-09-22]. Dostupné z:

<https://www.lassuranceretraite.fr/cs/Satellite/Rapport-Activite-2011.pdf?blobkey=id&blobwhere=5288836639925&blobcol=urldata&blobtable=MungoBlobs&ssbinary=true&blobheader=applicationFpdf>

Le rapport d'activité 2011 de l'Assurance retraite est en ligne. Caisse Nationale d'Assurance Vieillesse. Communiqué de presse. Le 24 juillet 2012. [cit. 2012-09-22]. Dostupné z:

<https://www.lassuranceretraite.fr/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=5288836904330&ssbinary=true>

Vincent Collen. Sécurité sociale : les retraités mis à contribution. *Les Echos*. [cit. 2012-10-05]. Dostupné z:

<http://www.lesechos.fr/economie-politique/france/actu/0202295759580-securite-sociale-les-retraites-mis-a-contribution-367025.php>

Nouvelle taxe 2013 sur pensions retraités imposables : Les détails. [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.chomage-emploi.com/1917-taxe-2013-pensions-retraites.html>

Irsko

I. Nová pravidla pro DB penzijní programy

V zákoně o sociálním zabezpečení a důchodech 2012 (*Social Welfare and Pensions Act, 2012*) parlament v dubnu schválil opatření týkající se financování pro dávkově definované (DB) penzijní programy. Zákon stanovuje nová pravidla pro DB penzijní programy, která pomohou zajistit udržitelnost programů a přispějí ke zvýšení bezpečnosti dávek účastníků programů. Dobrovolné zaměstnanecké penze (včetně DB programů) doplňují irský veřejný důchodový systém a pokrývají zhruba polovinu zaměstnanců soukromého sektoru.

Hlavní opatření zákona vztahující se k penzím rekonstruuje a pozměňuje minimální standard financování DB programů takto:

- Obnovování standardu financování v tříletém období počínaje červnem 2012 za účelem ochrany dávek účastníků programu proti případné budoucí nestálosti finančních trhů. Standard financování vyžaduje, aby byla k dispozici dostatečná aktiva programu na pokrytí závazků účastníkům programu (zejména penzí) v případě uzavření programu (obvykle z důvodu nákladů programu či nesolventnosti garanta programu).
- Povinnost DB programů udržovat od 1. ledna 2016 dodatečná aktiva v rizikové rezervě, jejímž záměrem je pomoci DB programům absorbovat šoky, jako jsou finanční recese, a dosáhnout vyšší stability opatření DB penzí. Programy, které nebudou mít požadovanou úroveň rizikových rezerv (měnící se podle programu) do určeného termínu, musí připravit návrh financování Penzijní radě (*Pension Board*), která monitoruje a reguluje soukromé penze v Irsku. Rada odhaduje, že opatření rizikové rezervy zvýší celkové finanční požadavky programu zhruba o 10 %.
- Povinnost správců DB penzijních programů pravidelně předkládat pojistně-matematické osvědčení o finanční rezervě Penzijní radě a připojit prohlášení ve výroční zprávě garanta programu, zda penzijní program splňuje další požadavky standardu finanční rezervy. Podle ministra pro sociální ochranu budou mít penzijní programy lhůtu na splnění požadavků týkajících se rezerv až do r. 2022.

V posledních letech rostou v Irsku obavy ohledně udržitelnosti penzijních programů a důchodových systémů v důsledku rostoucích penzijních a dalších s věkem spojených nákladů, investičních ztrát a zhoršujících se veřejných financí. Od r. 2008 rada několikrát prodloužila lhůty pro předkládání návrhů týkajících se financování, aby umožnila penzijním programům vyřešit deficity financování. V r. 2011 Penzijní rada odhadovala, že nejméně 70 % DB programů bylo v deficitu.

II. Změny státního důchodu (přechodného) - State Pension (Transition) a státního důchodu (příspěvkového) - State Pension (Contributory)

Státní důchod (přechodný) – (SPT) a státní důchod (příspěvkový) – (SPC) jsou dávky sociálního pojištění poskytované při dosažení 65, resp. 66 let věku. Pro vznik nároku musí být splněny tyto podmínky:

- pojištěnec musí vstoupit do pojištěného zaměstnání před dosažením 55 let pro státní důchod (přechodný) a 56 let pro státní důchod (příspěvkový),
- musí mít zaplacený plné příspěvky sociálního pojištění za stanovený počet týdnů a

- musí mít roční příspěvkový průměr alespoň 10 týdnů pro státní důchod (příspěvkový) a alespoň 24 týdnů pro státní důchod (přechodný). Roční průměr určuje týdenní sazbu dávky.

Může být poskytnuta i dávka na oprávněnou dospělou osobu, pokud splňuje test na prostředky, zvýšení na závislé dítě, popř. zvýšení a dávky v některých dalších případech. U oprávněné dospělé osoby se přihlíží i k tomu, zda je mladší nebo starší 66 let.

V roce 2012 došlo u těchto dávek k několika změnám:

1. Zpětné uplatňování nároků

Od dubna 2012 mohou být opožděné nároky na státní důchod (přechodný) a státní důchod (příspěvkový) zpětně uplatněny maximálně za období 6 měsíců. Ke zpětnému uplatnění nad rámec 6 měsíců se bude přihlížet v případě, že chyba byla důsledkem nesprávné informace poskytnuté ministerstvem, nebo neschopností žadatele z důvodu nemoci nebo slabosti.

2. Zvýšení počtu požadovaných příspěvků

Pro osoby, které dosáhnou důchodového věku v období od 6. dubna 2012, se zvyšuje minimální počet zaplacených příspěvků nutných pro státní důchod (přechodný) a státní důchod (příspěvkový) z 260 na 520.

3. Změny týkající se zvýšení na oprávněné dítě poskytované v poloviční sazbě

Osoby, které žádají o státní důchod (přechodný) nebo státní důchod (příspěvkový) v období od 5. července 2012, nemají nárok žádat zvýšení na oprávněné dítě v poloviční sazbě, pokud jejich manžel nebo partner má příjem přesahující 400 € za týden.

4. Změny pásem dávkových sazeb

Od 1. září 2012 bude sazba dávek více souviset s úrovní zaplaceného pojistného na sociální pojištění. Systém průměrování zůstane zachován, ale budou zavedena další pásma dávkových sazeb, která budou přesněji odrážet historii sociálního pojištění dané osoby.

Od 1. září 2012 je sazební pásmo 20-47 nahrazeno pásmo 20-29 (SPC), 24-29 (SPT), 30-39 a 40-47. Tato pásma se používají k určení výše důchodové dávky. Stávajícím příjemcům důchodů se sazby měnit nebudou.

Sazby státního důchodu (příspěvkového) od 1.9.2012

roční průměr	osobní sazba (týdenní)	Zvýšení pro oprávněného dospělého mladšího 66 let ^{*)} (maximální týdenní sazba)	Zvýšení pro oprávněného dospělého staršího 66 let ^{*)} (maximální týdenní sazba)
48 nebo více	230,30 €	153,50 €	206,30 €
40-47	225,80 €	146,00 €	196,00 €
30-39	207,00 €	139,00 €	186,00 €
20-29	196,00 €	130,00 €	175,00 €
15-19	150,00 €	100,00 €	134,00 €
10-14	92,00 €	61,00 €	83,00 €

^{*)} Zvýšení pro oprávněného dospělého je dávka testovaná na prostředky

Sazby státního důchodu (přechodného) od 1.9.2012

roční průměr	osobní sazba (týdenní)	Zvýšení pro oprávněného dospělého mladšího 66 let ^{*)} (maximální týdenní sazba)	Zvýšení pro oprávněného dospělého staršího 66 let ⁾ (maximální týdenní sazba)
48 nebo více	230,30 €	153,50 €	206,30 €
40-47	225,80 €	153,50 €	206,30 €
30-39	207,00 €	153,50 €	206,30 €
24-29	196,00 €	153,50 €	206,30 €

Od ledna 2013 bude zvýšení pro oprávněnou dospělou osobu jak pro SPT, tak i SPC v souladu.

III. Zvýšení státního důchodového věku a zastavení státního důchodu (přechodného)

Vláda rozhodla, že v zájmu řešení budoucí udržitelnosti důchodového systému, by měl být státní důchod (přechodný) v r. 2014 zastaven, čímž se zvýší státní důchodový věk pro všechny osoby na 66 let a poté dojde k jeho dalšímu růstu. S těmito změnami bylo počítáno v zákoně o sociálním zabezpečení a důchodech 2011 (*Social Welfare and Pensions Act 2011*).

Výše zmíněný zákon zastavuje státní důchod (přechodný) pro nové žadatele s účinností od 1. ledna 2014. To bude standardizovat státní důchodový věk 66 let pro všechny žadatele. Ten se bude dále zvyšovat na 67 let od 1. ledna 2021 a na 68 let od 1. ledna 2028.

IV. Zavedení přístupu ke státnímu důchodu (příspěvkovému) na základě "celkových příspěvků" (Total Contributions) v r. 2020

Vláda rozhodla, že v r. 2020 bude zaveden "přístup na základě celkových příspěvků", který pro nárok na důchod nahradí stávající systém průměrování. Úroveň vypláceného důchodu bude přímo úměrná počtu příspěvků na sociální pojištění dotyčné osoby v průběhu celého pracovního života.

Pro maximální důchod bude zaveden celkový požadavek příspěvků za 30 let. Podle nového přístupu bude minimální sazba státního důchodu (příspěvkového) vyplácená ve výši jedné třetiny (10/30) maximální sazby. Osoby budou získávat 1/30 důchodu za každý příspěvkový rok až do maxima 30/30. Po zavedení přístupu na základě celkových příspěvků bude maximální počet kreditů použitelných pro důchodové účely 520 (tj. 10 let).

Zdroje:

Ireland. *International Update*, May 2012. [cit. 2012-06-22]. Dostupné z http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-05/index.html

Ireland. The Department of Social Protection. *Changes to State Pension (Transition) and State Pension (Contributory) 2012*. [cit. 2012-08-21]. Dostupné z http://www.welfare.ie/EN/Schemes/Pension/Pages/Changes_SPT_SPC_2012.aspx

Ireland. The Department of Social Protection. *State Pension Increase in pensionable age and discontinuance of State Pension (Transition)*. [cit. 2012-08-21]. Dostupné z http://www.welfare.ie/EN/Schemes/Pension/Pages/StatePension_Age%20Increase.aspx

Itálie

Nová investiční strategie penzijního fondu.

Italský penzijní fond Fondenergia plánuje, že zavede novou strategii rozložení aktiv a poprvé v historii otevře své portfolio alternativním investicím. Hodlá investovat do nemovitostí a soukromých akcií.

Italská legislativa, platná od r. 1996, ale v současnosti nedovoluje penzijním fondům žádné alternativní netradiční investice. Dozorčí penzijní orgán (COVIP) byl požádán k přehodnocení příslušného zákona a očekává se, že do konce roku bude přijata řada pozměňovacích opatření.

Zdroj:

Italian pension fund to make first foray into private equity, real estate. [cit. 2012-04-13].
Dostupné z:

http://www.ipe.com/news/italian-pension-fund-to-make-first-foray-into-private-equity-real-estate_44997.php

Lotyšsko

Zvyšování důchodového věku a prodloužení minimální doby pojištění

Dne 14. června 2012 lotyšský parlament přijal zákon o důchodové reformě, který zvyšuje věkovou hranici pro odchod do důchodu a prodlužuje minimální dobu pojištění pro nárok na důchod v rámci dvoupilířového důchodového systému.

Důchodový věk se bude v období od 2014 do 2025 postupně zvyšovat o 3 měsíce ročně s tím, že se zvýší ze současných 62 na 65 let.

Minimální doba pojištění se bude zvyšovat ve dvou krocích: z 10 na 15 let v roce 2014 a na 20 let v roce 2025.

Důchodový systém Lotyšska se skládá z prvního pilíře příspěvkově definovaných účtů NDC a z druhého pilíře individuálních penzijních účtů. Druhý pilíř je povinný pro pracovníky, kteří byli v době jeho zavádění (1. červenec 2001) mladší 30 let, dále pro všechny nově příchozí na trh práce. V roce 2001 byla účast pro osoby ve věku 30-49 let dobrovolná.

Společná příspěvková míra (zaměstnanec, zaměstnavatel) je 35,09 % příjmů, z nichž 18 % směřuje do příspěvkově definovaného pilíře a 2 % na individuální účty. Ze zbylých 15% jsou financovány ostatní dávky sociálního pojištění.

Zdroj:

Latvia. *International Update-August 2012*. [cit.2012-09-05]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdsc/intl_update/2012-08/2012-08.pdf

Maďarsko

Zákon, na základě kterého měli soudci odcházet do důchodu dříve, je protiústavní

Dne 16. července 2012 ústavní soud rozhodl, že maďarský zákon, který výrazně snížil věkovou hranici pro odchod soudců do důchodu, je v rozporu s ústavou, protože ohrožuje nezávislost soudnictví. Soud zrušil část zákona o důchodovém věku soudců, který hranici pro odchod do penze snížil ze 70 na 62 let.

Proti kontroverzní justiční reformě protestovala Evropská komise, podle které by tento krok znamenal ohrožení nezávislosti soudců vzhledem k tomu, že by jich stovky najednou odešly do důchodu a jejich místa by pak mohli obsadit právníci blízcí Fideszu premiéra Viktora Orbána.

Zdroj:

Maďarský zákon, který posílá soudce dříve do důchodu, je protiústavní. [cit.2012-07-17].
Dostupné z:
<http://hn.ihned.cz/c1-56596360-madarsky-zakon-ktery-posila-soudce-drive-do-duchodu-je-protiustavni>

Německo

Důchodový balíček

Na podzim 2011 zahájila spolková ministryně práce a sociálních věcí Ursula von der Leyen širokou diskuzi o dalších úpravách v oblasti důchodového zabezpečení, které se účastnili nositelé důchodového pojištění, politici zainteresovaní v této oblasti, sociální svazy, odbory, zaměstnavatelé a další instituce a aktéři. Spolkové ministerstvo práce a sociálních věcí připravilo řadu konkrétních návrhů, zároveň důkladně prozkoumalo a vyhodnotilo alternativní představy. Jako výsledek tohoto procesu vypracovalo ministerstvo důchodový balíček zahrnující zavedení "dodatkového důchodu", zlepšení v oblasti invalidního důchodu (důchodu z titulu snížení výdělku), zavedení kombinovaného důchodu, změny v ustanoveních týkajících se rozpočtu na rehabilitaci, povinné starobní zabezpečení osob samostatně výdělečně činných, spotřebitelsky přívětivé důchodové připojištění v rámci tzv. Riester Rente, možnost dobrovolných dodatečných příspěvků a snížení příspěvkové sazby na důchodové pojištění na rok 2013.

Opatření důchodového balíčku obsahuje především návrh zákona o posílení zabezpečení ve stáří, který Spolkové ministerstvo práce a sociálních věcí předložilo v srpnu 2012. Paralelně byl vypracován návrh zákona týkající se důchodového připojištění (Riester Rente). Změny by měly v zásadě vstoupit v platnost 1. července 2013, příspěvkové sazby již k 1. lednu 2013.

1. "Dodatkový důchod" (*Zuschuss-Rente*)

Cílem dodatkového důchodu je, aby osoby, které po celý svůj život pracovaly, ale měly nízké výdělky, byly ve stáří zabezpečeny lépe než ti, kteří si v průběhu aktivního života žádný základ na stáří nevytvořili. Poskytování dodatkového důchodu bude podmíněno získáním vlastního důchodu z důchodového pojištění a od r. 2019 zároveň také doplňkovým zabezpečením ve stáří.

Dodatkový důchod bude vázán na vlastní příspěvky. Bude to částka, o kterou se původní důchod navýší na základě dodatečných důchodových bodů.

V prvním období budou pro nárok na dodatkový důchod platit výhodnější podmínky. Od 1. července 2013 do roku 2022 bude stačit:

- 40 let pojištění, tj. všech dob, které se pro důchodové účely berou v úvahu, jako zaměstnání, vzdělávání od 17 let věku, učení, studia, nemoci, nezaměstnanosti, těhotenství a mateřství a dob dobrovolného placení příspěvků na důchodové pojištění, a z toho

- 30 příspěvkových let, tj. povinných příspěvkových dob ze zaměstnání, výchovy dětí a péče, ale také vojenské, civilní a dobrovolné služby. K příspěvkovým rokům patří i doba samostatné výdělečné činnosti a minijobu, pokud byly hrazeny příspěvky na důchodové pojištění. Pokud jde o výchovu dětí, do 30 příspěvkových let se plně započítává tzv. zohledňovaná doba (*Kinderberücksichtigungszeit*) v délce až 10 let.

Od roku 2023 se podmínky nároku, pokud jde o roky pojištění a příspěvkové roky, zpřísní, potřeba bude 45 let pojištění a z toho 35 příspěvkových let.

Od zavedení dodatkového důchodu do konce roku 2018 nebude doplňkové zabezpečení ve stáří nutné, od roku 2019 bude požadováno pět let, od roku 2020 šest let, od roku 2021 sedm let atd. Od roku 2049 bude předpokladem 35 let doplňkového zabezpečení ve stáří.

V roce 2013, kdy bude dodatkový důchod zaveden, by ho mělo pobírat přibližně 25 000 osob. Jejich počet by měl kontinuálně růst až na přibližně 1,4 milionů osob v roce 2030.

2. Zlepšení v oblasti invalidního důchodu (důchodu z titulu snížení výdělku)

V současné době dostávají osoby, které se stanou praceneschopnými, invalidní důchod (důchod z titulu snížení výdělku - *Erwerbsminderungsrente*), jako kdyby pracovaly do věku 60 let. Doba mezi odchodem do invalidního důchodu a dosažením věku 60 let je tzv. „připočitatelná doba“ (*Zurechnungszeit*).

Při zvyšování zákonného důchodového věku ze 65 na 67 nedošlo u invalidních důchodů k odpovídajícímu prodloužení "připočitatelné doby", proto by odstup vůči zákonné věkové hranici dlouhodobě rostl až na 7 let. Spolkové ministerstvo chce nyní pětiletý odstup obnovit a "připočitatelná doba" se bude postupně zvyšovat z dnešních 60 na 62 let. Osoby, které se stanou invalidními, tak budou v budoucnu posuzovány, jakoby s dosavadním průměrným příjmem pracovaly až do věku 62 let. Prodlužování bude probíhat paralelně se zvyšováním zákonného důchodového věku na 67 let.

Pro výši invalidního důchodu je kromě délky "připočitatelné doby" zásadní i to, jak je tato doba hodnocena, tedy, jakým způsobem je výdělek bráný v úvahu za "připočitatelnou dobu" stanoven. Doposud se hodnotí na základě průměrného výdělku za celý pracovní život před nástupem invalidity. V budoucnosti se bude zkoumat, zda poslední čtyři roky před nástupem invalidity toto hodnocení případně negativně neovlivňují. Často totiž k faktickému snížení výdělku nedochází ze dne na den, ale omezení nastupuje postupně a snižuje příjem např. odbouráním přesčasů, přechodem na zkrácenou pracovní dobu nebo obdobími nemoci.

Pokud poslední čtyři roky budou nároky snižovat, neměly by být započítávány. Jestliže tato doba naopak proběhne bez poklesů a invalidita nastoupí náhle, započítají se plně.

3. Kombinovaný důchod

Při předčasném pobírání důchodu (od 63 let až do dosažení platné zákonné věkové hranice) platí v současné době pevné měsíční hranice pro přivýdělek, který přesahuje 400 eur měsíčně. V případě překročení těchto hranic je poskytován pouze dvoutřetinový, poloviční nebo třetinový částečný důchod, popř. není důchod poskytován vůbec. Již malé překročení hranic může vést k nepoměrně velkému snížení důchodu.

Místo částečného důchodu má v budoucnosti existovat tzv. "kombinovaný důchod" (*Kombirente*), který umožní v posledních letech pracovního života kombinovat práci a předčasný důchod flexibilněji, jednodušeji a výhodněji.

Kombinovaný důchod umožní příjem z důchodu a přivýdělku ve výši dřívějšího příjmu, horní hranicí bude nejvyšší dosažený hrubý příjem v posledních 15 letech před odchodem do důchodu. Stávající pevné hranice přivýdělku tak budou nahrazeny individuální hranicí. Při jejím překročení bude důchod postupně přizpůsobován.

Toto opatření zvýší motivaci k delšímu setrvání v pracovním životě a zároveň ti, kteří nemohou nebo nechtějí pracovat až do dosažení zákonného důchodového věku na plný úvazek, budou mít lepší možnost klouzavého odchodu. Až do horní hranice bude možné kombinovat důchod a přivýdělek v libovolném poměru. Bude se přihlížet k ročnímu průměru, což zjednoduší celý postup.

4. Rozpočet na rehabilitaci

Zákonné důchodové pojištění je v Německu jedním z nositelů rehabilitace. Důchodový balíček přináší změnu ve stanovování rozpočtu na rehabilitaci.

Vzhledem k tomu, že se generace babyboomu dostává do věku se zvýšenou potřebou rehabilitace od 45 let do důchodového věku, je třeba do budoucnosti změnit způsob stanovování rozpočtu na rehabilitaci - dosud vycházející z ročního vývoje hrubé mzdy.

Podle nové úpravy budou výdaje na rehabilitaci zákonného důchodového pojištění přizpůsobovány demografickému vývoji.

Od 1. července 2013 budou na rehabilitační dávky vyčleněny dodatečné prostředky. Ty dosáhnou v roce 2020 řádově 0,2 miliardy eur a poté se budou v souladu s klesajícím vývojem populace ve věku se zvýšenou potřebou rehabilitace snižovat.

5. Povinné starobní zabezpečení osob samostatně výdělečně činných

V současné době jsou zabezpečeni v některém veřejnoprávním povinném systému všichni pracovníci v zaměstnaneckém poměru, ale pouze některé skupiny osob samostatně výdělečně činných. Většinou je na jejich vůli, zda a jakým způsobem se na stáří zabezpečí.

V budoucnosti budou mít všechny osoby samostatně výdělečně činné povinnost připojit se ke starobnímu zabezpečení, a to buď soukromě zvoleným pojištěním, nebo v rámci zákonného důchodového pojištění. Výjimkou jsou osoby, které již jsou zabezpečeny jiným způsobem (jako jsou umělci, publicisti, zemědělci nebo osoby zajištěné v rámci profesních soustav, např. architekti, lékaři apod.). Kromě jiných podmínek musí být starobní zabezpečení vypláceno formou důchodu.

Počítá se s přechodnými ustanoveními a určitými výjimkami. Specifická situace osob samostatně výdělečně činných má být zohledněna i možností flexibilního placení příspěvků a osvobozením od příspěvků v období zakládání existence.

6. Spotřebitelsky přívětivé důchodové připojištění v rámci "Riester Rente"

Deset let od zavedení důchodového připojištění formou "Riester-Rente" existuje dynamický a komplexní trh s těmito produkty. Přitom však vedle dobrých poskytovatelů a dobrých nabídek existují i špatní poskytovatelé a špatné nabídky.

Cílem opatření v rámci důchodového balíčku je zúžit poskytovatelům mantinely a zavést větší transparentnost a lepší srovnatelnost produktů.

- K tomu patří zavedení snadno srozumitelného standardizovaného informačního letáku o produktech, který umožní nabídky lépe porovnat s ohledem na rizika, záruky a především náklady.

- Určité náklady související se smlouvami budou omezeny.

- Produkty mají být v budoucnosti lépe kontrolovány. Chyby zjištěné v souvislosti s novým informačním letákem budou sankcionovány pokutami. Kromě toho má být střadatelům v případě mylné informace dáno právo na odstoupení.

- Zákazníci se mají ve větší míře než doposud podílet na tzv. rizikových přebytcích (*Risikoüberschüsse*). Závazné poskytování těchto přebytků zákazníkům se má zvýšit ze 75 na 90 %.

7. Možnost dobrovolných dodatečných příspěvků

Zaměstnavatelům dává důchodový balíček možnost platit za své zaměstnance vedle povinných příspěvků i dobrovolné dodatečné příspěvky, které zvýší důchod. Podmínky pro dodatečné příspěvky jsou stanoveny takto:

- Zaměstnavatel a zaměstnanec se na nich dohodnou.

- Výše příspěvků může být mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem dohodnuta libovolně, smí však představovat maximálně polovinu povinných příspěvků.

- Povinný příspěvek (hrazený z poloviny zaměstnavatelem a z poloviny zaměstnancem) a dobrovolný dodatečný příspěvek (hrazený pouze zaměstnavatelem) se musí řídit hranicí pro vyměrování příspěvků.

Zaměstnavatelé budou moci využít dobrovolných dodatečných příspěvků k udržení nebo získání odborníků. Další výhodou těchto příspěvků je, že u "dodatkového důchodu" budou započítávány jako doplňkové zabezpečení ve stáří.

8. Příspěvková sazba na rok 2013

Příspěvková sazba na rok 2013 ve všeobecném a hornickém důchodovém pojištění bude stanovena zákonem. Vzhledem k velmi dobré finanční situaci důchodového pojištění dojde k jejímu snížení.

Podle modelových výpočtu může být příspěvková sazba snížena na 19,0 %, tj. o 0,6 procentních bodů. Příspěvkovou sazbu v hornickém důchodovém pojištění lze snížit na 25,2 %.

Zákon o snížení příspěvků vstoupí v platnost k 1. lednu 2013.

Zdroje:

Das Rentenpaket. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. Informationen für die Presse 7. August 2012. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-gesamt-pdf.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Zuschussrente. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-zuschussrente.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Erwerbsminderungsrente. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-erwerbsminderungsrente.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Kombirente. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-kombirente.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Reha-Budget. Bundesministerium für Arbeit und Soziales [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-reha-budget.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Beitragssatz 2013. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-beitragssatzsenkung.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Freiwillige Zusatzbeiträge. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-zusatzbeitraege.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Altersvorsorge Selbstständiger. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-selbststaendige.pdf?__blob=publicationFile

Das Rentenpaket: Stichwort Verbraucherfreundliches Riestern. Bundesministerium für Arbeit und Soziales. [cit. 2012-09-25]. Dostupné z:

http://www.bmas.de/SharedDocs/Downloads/DE/PDF-Pressemitteilungen/rentendialog-riester.pdf?__blob=publicationFile

Nizozemsko

Vládní strany zvýší důchodový věk dříve, než se čekalo

Lidová strana pro svobodu a demokracii VVD a Strana práce PvdA, dvě vedoucí politické strany v Nizozemsku po zářijových volbách, se shodly na dalším zvyšování oficiálního důchodového věku.

Během jednání o koaliční vládě se VVD a PvdA dohodly na zvýšení důchodového věku pro všeobecné starobní důchody AOW z 65 na 66 let v r. 2018, a poté na 67 let v r. 2021. Zvyšování bude postupné a začne příští rok.

Obě strany našly kompromis, protože předvolební sliby PvdA předpokládaly zvýšení na 66 let v roce 2020 a na 67 let v roce 2025, VVD slibovala důchodový věk 67 let v roce 2018.

Ve svém volebním programu PvdA uváděla, že se chce držet loňské Penzijní dohody sociálních partnerů (mezi zaměstnavateli, zástupci zaměstnanců a vládou). Letos v březnu po kolapsu předchozí vládní koalice však pět politických stran - s výjimkou PvdA - Penzijní dohodu zrušilo. Pod tlakem Evropské komise na snížení rozpočtového deficitu se strany tehdy rozhodly zvýšit důchodový věk pro AOW na 66 let v r. 2019 a poté na 67 let v r. 2023.

VVD a PvdA uvedly, že také jednaly o přechodných opatřeních pro důchodce, kteří buď již v důchodovém systému jsou nebo v něm brzy budou a kteří neměli možnost se na zvýšení důchodového věku pro AOW připravit.

Kromě toho budou mít zaměstnanci ve věku od 61 do 65 let, kteří setrvávají v práci až do 65,5 roku, nárok na finanční bonus, umožňující jim odejít do důchodu o 1,5 roku dříve bez finanční újmy.

Zdroj:

Leen Preesman. Dutch parties to increase retirement age sooner than expected. *IPE* [online]. 02 October 2012. [cit. 2012-10-03]. Dostupné z: http://www.ipe.com/news/dutch-parties-to-increase-retirement-age-sooner-than-expected_47715.php

Norsko

Norsko představuje nové zaměstnanecké penze, které nahradí stávající programy

Norsko nastínilo dva nové typy zaměstnaneckých penzí, které mají nahradit stávající programy, protože přizpůsobuje penze na pracovišti novému státnímu důchodovému systému a podmínkám na finančním a pracovním trhu.

Komise bankovního práva (*Banklovkommisjonen*) předložila ministerstvu financí zprávu obsahující návrh nového zákona o kolektivním zaměstnaneckém penzijním pojištění. Návrh vytyčuje dva různé modely pro zaměstnanecké penze, aby si zaměstnavatelé mohli mezi nimi vybrat.

Ministr financí Sigbjørn Johnsen řekl: "Mým cílem je, aby parlament mohl přijmout komplexní plán pro nový penzijní produkt, který zahrnuje pravidla pro přechod ze stávajících na nové produkty v létě roku 2013." Ministerstvo uvedlo, že nový návrh zákona obsahuje dvě možnosti řízení nákladů a sdílení rizika v jednotlivých penzijních plánech mezi penzijním schématem, podniky a pracovníky. Umožňuje také vysokou míru flexibility při koncipování individuálního penzijního plánu. Ministerstvo chce předložit návrh zákona během zimy 2012-13.

K dispozici bude standardní a základní model penze. Standardní model umožní podnikům nastavit penze zaměstnanců na stejné úrovni a zachovat podobnost se stávajícími dávkově definovanými penzijními schématy. Základní model je navržen pro firmy, které potřebují, aby roční platby do systému byly předvídatelné, bez nutných doplňků a se závazky, které mají minimální dopad na bilanci.

Storebrand, norská penzijní, pojišťovací a bankovní skupina, se k novým penzijním produktům postavila pozitivně. Uvedla, že jsou dobře přizpůsobeny reformě veřejného důchodového systému i kapitálovým požadavkům podle Solventnosti II. Jak se společnost Storebrand dále vyjádřila, daňové ošetření produktů umožňuje dobré penzijní programy pro zaměstnance. Návrh poskytuje větší flexibilitu a předvídatelnější náklady pro zaměstnavatele ve srovnání se současnými dávkově definovanými penzijními schématy. Kapitálové požadavky vyplývající z nových modelů by měly být zvládnutelné v rizikových podmínkách. Nulová garance produktů snižuje investiční riziko a riziko dlouhověkosti je významně sníženo v důsledku přizpůsobování podle délky života.

Ministerstvo financí zadalo komisi úkol navrhnout změny státního i soukromého důchodového systému v červenci 2009. Předchozí zpráva komise vedla k reformě národního systému pojištění, která vstoupila v platnost v lednu 2011. Reforma zavedla větší flexibilitu, pokud jde o věk odchodu do důchodu a procentní podíl důchodu, který by mohl být pobírán, a umožnila částečný odchod do důchodu. Spojila také důchod s očekávanou délkou života.

Zdroj:

Rachel Fixsen. Norway unveils new occupational pensions to replace existing plans. *IPE* [online] 29 June 2012. [cit. 2012-09-05]. Dostupné z http://www.ipe.com/news/norway-unveils-new-occupational-pensions-to-replace-existing-plans_46299.php

Polsko

Zvyšování důchodového věku

1. června 2012 podepsal prezident Komorowski návrh zákona, který zvyšuje normální věkovou hranici odchodu do důchodu v rámci polského veřejného důchodového systému. Počínaje rokem 2013 se bude důchodový věk postupně zvyšovat z 65 na 67 let pro muže (do roku 2020) a z 60 na 67 let pro ženy (do roku 2040). Podle vlády je změna nezbytná pro zmírnění fiskálního tlaku způsobeného rychlým stárnutím populace a pro povzbuzení pracovníků, aby zůstali déle zapojeni na trhu práce. Nedávná zpráva Evropské komise projektuje, že v Polsku se poměr závislosti seniorů - populace starší 65 let jako podíl populace ve věku 15 až 64 let - zvýší z 19 % v r. 2010 na zhruba 54 % v r. 2050.

Nový zákon také umožní předčasný odchod do důchodu s částečným důchodem, který se bude rovnat 50 procentům důchodu pracovníka, který by obdržel, kdyby odešel do důchodu v normálním důchodovém věku - v 65 letech se 40 lety pojištění pro muže a v 62 letech s 35 lety pojištění pro ženy. V současné době není předčasný odchod do důchodu s částečným důchodem možný.

V roce 1998 Polsko přijalo legislativu důchodové reformy zavádějící nový třípilířový systém, který zahrnuje povinný NDC program, druhý pilíř povinných individuálních účtů a třetí pilíř dobrovolných penzijních spořicíh účtů. Účast v systému je povinná pro všechny ekonomicky aktivní osoby narozené po 31. prosinci 1968 a dobrovolná pro lidi narozené od 1. ledna 1949 do 31. prosince 1968. Pracovníci zapojení do programu NDC a systému povinných individuálních účtů přispívají 7,46 % ze započítávaných výdělků do NDC programu (na starobní dávky) a 2,3 % na individuální účty, zaměstnavatelé přispívají dalších 9,76 % pouze do NDC programu (na starobní dávky).

Zdroj:

Poland. *International Update, July 2012*. [cit. 2012-08-22]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-07/index.html

Portugalsko

Pozastavení výplaty předčasných důchodů a další opatření v rámci úsporných opatření

Dne 5. dubna 2012 portugalská vláda pozastavila až do konce roku 2014 vyplácení předčasných důchodů pro pracovníky veřejného důchodového systému.

V současné době mohou do předčasného důchodu odejít pouze dlouhodobě nezaměstnaní a starší pracovníci, kteří pobírají dávky v nezaměstnanosti. Pojištěnci, kteří jsou poprvé nezaměstnaní ve věku 57 let nebo později, mají nárok na starobní důchod ve věku 62 let. Ostatní nezaměstnaní lidé mají nárok na snížený důchod ve věku 57 let, nebo ve věku 52 let za předpokladu 22 let pojištění. (Pozastavená pravidla pro dřívější odchod do důchodu vyžadovala nejméně 15 let pojištění)

V průběhu posledních 2 let byla přijata další úsporná opatření zahrnující:

- zmrazení veřejných penzí pro rok 2011,
- zavedení speciální důchodové daně pro penze vyšší než 1500 eur měsíčně,
- zrušení 13. a 14. měsíční výplaty důchodcům s příjmy vyššími než 1100 eur měsíčně.

Portugalský veřejný průběžný systém pokrývá pracovníky soukromého sektoru a samostatně výdělečně činné, kteří vydělávají více než 2515 eur ročně. Vláda postupně začleňuje do všeobecného systému separátní důchodové systémy pro určité profesní skupiny.

Zdroj:

Portugal. *International Update-May 2012*. [cit.2012-05-22]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdsc/intl_update/2012-05/2012-05.pdf

Rakousko

I. Změny v oblasti důchodového pojištění, které přinesl 2. zákon na podporu stability 2012

Ke konsolidaci spolkového rozpočtu přijala rakouská vláda významná opatření v řadě oblastí, a to jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. V rámci 1. zákona na podporu stabilizace (BGBl. I. č. 22/2012) byly schváleny především dodatečné daňové příjmy. 2. zákon na podporu stabilizace (BGBl. I. č. 35/2012) přinesl řadu strukturálních změn. Tento zákon, který přijala Národní rada 28. března 2012, zahrnuje mj. významné změny v oblasti důchodového pojištění (77. novelu všeobecného zákona o sociálním pojištění ASVG, 39. novelu zákona o živnostenském sociálním pojištění GSVG, 39. novelu zákona o sociálním pojištění zemědělců BSVG a 9. novelu všeobecného důchodového zákona APG).

Nejdůležitější změny se týkají těchto oblastí:

1. Zvýšení počtu potřebných měsíců pojištění a příspěvkových měsíců u předčasného starobního důchodu při dlouhé době pojištění

Podle dosavadní úpravy vznikl nárok na předčasný starobní důchod při dlouhé době pojištění pro ženy narozené do 30. září 1957 a pro muže narozené do 30. září 1952 v případě dosažení určitého stanoveného věku a minimálně 450 měsíců pojištění nebo 420 příspěvkových měsíců povinného pojištění.

Nová úprava zvyšuje potřebný počet měsíců pojištění, popř. příspěvkových měsíců povinného pojištění, a to v závislosti na tom, na který rok připadá rozhodný den (viz následující tabulka).

rozhodný den v roce	měsíce pojištění	příspěvkové měsíce povinného pojištění
2012	450 měsíců (37,5 roku)	420 měsíců (35 let)
2013	456 měsíců (38 let)	426 měsíců (35,5 roku)
2014	462 měsíců (38,5 roku)	432 měsíců (36 let)
2015	468 měsíců (39 let)	438 měsíců (36,5 roku)
2016	474 měsíců (39,5 roku)	444 měsíců (37 let)
2017	480 měsíců (40 let)	450 měsíců (37,5 roku)

Pokud jsou podmínky nároku na předčasný starobní důchod splněny, ale důchod začne být pobírán až v některém následujícím roce, zůstane minimální počet měsíců nezměněn.

2. Zvýšení počtu potřebných měsíců pojištění u tzv. koridorového důchodu

Na "koridorový důchod" (*Korridorpension*) vznikl podle dosavadní úpravy nárok při dosažení věku 62 let, pokud bylo pro vyměření dávky získáno minimálně 450 měsíců pojištění.

Podle nové úpravy se požadovaný počet měsíců pojištění postupně zvýší až na 480, a to v závislosti na tom, na který rok připadá rozhodný den (viz následující tabulka).

rozhodný den v roce	měsíce pojištění
2012	450 měsíců (37,5 roku)
2013	456 měsíců (38 let)
2014	462 měsíců (38,5 roku)
2015	468 měsíců (39 let)
2016	474 měsíců (39,5 roku)
2017	480 měsíců (40 let)

Opět platí, že pokud jsou podmínky nároku splněny, ale důchod začne být pobírán až v některém následujícím roce, zůstane minimální počet měsíců nezměněn.

3. Nová úprava srážek důchodů

Srážky důchodů na základě dlouhodobého pojištění (*Langzeitversicherungspension*) od 1.1.2014

Pro ženy narozené od 1.1.1955 do 31.12.1958, které splní podmínky nároku na důchod na základě dlouhodobého pojištění (*tzv. "Hacklerregelung"*) do 31.12.2013 a důchod začnou pobírat až od 1.1.2014, bude činit srážka 0,1 % měsíčně, tj. 1,2 % za každý rok dřívějšího pobírání.

Podle předchozí úpravy se na ně vztahovalo ustanovení, které stanoví, že mužům narozeným před 1.1.1954 a ženám narozeným před 1.1.1959 náleží důchod na základě dlouhodobého pojištění beze srážek, pokud ho i přes to, že splnili všechny podmínky nároku ke 31.12.2013, začnou pobírat až v roce 2014 nebo později.

Zvýšení srážky u koridorového důchodu ze 4,2 % na 5,1 %

Pro osoby narozené po 31. prosinci 1954 bude činit srážka z koridorového důchodu 0,425 % za každý měsíc dřívějšího odchodu do důchodu před řádným důchodovým věkem, což odpovídá 5,1 % za rok místo dosavadních 4,2 %.

Toto ustanovení začne být účinné nejdříve 1.1.2017. Maximální možná srážka při odchodu do důchodu při dosažení věku 62 let bude činit 15,3 %.

4. Zvýšení věku rozhodného pro ochranné opatření - tzv. "Tätigkeitschutz" v oblasti invalidních důchodů, popř. důchodů z důvodu neschopnosti výkonu povolání (*Invaliditäts- bzw. Berufsunfähigkeitspensionen*)

Tzv. "Tätigkeitsschutz" je opatření, na základě kterého jsou za invalidní osoby, popř. osoby neschopné vykonávat povolání považovány pojištěné osoby, které dovršily věk 57 let a v důsledku nemoci nebo postižení nejsou schopny vykonávat činnost, kterou v posledních 180 kalendářních měsících vykonávaly minimálně po dobu 120 kalendářních měsíců. Při tom je třeba zohlednit přijatelné změny této činnosti.

Podle nové úpravy se věk rozhodný pro "Tätigkeitsschutz" bude postupně až do roku 2017 zvyšovat z 57 na 60 let (viz následující tabulka).

rozhodný den	věk
do 1.12.2012	dosažení 57. roku
od 1.1.2013 do 1.12.2014	dosažení 58. roku
od 1.1.2015 do 1.12.2016	dosažení 59. roku
od 1.1.2017	dosažení 60 let

5. Nová úprava výpočtu důchodu od 1.1.2014: Zrušení tzv. paralelního výpočtu pro osoby narozené po 31.12.1954 a jeho nahrazení "dobropisem" na důchodový účet

Paralelní výpočet¹, který je aplikovaný pro výpočet důchodů v současné době, bude zrušen a bude nahrazen tzv. "dobropisem" na důchodový účet (*Kontoerstgutschrift*).

¹ "Paralelní výpočet" je způsob výpočtu důchodu pro osoby, které byly k 1.1.2005 mladší 50 let (narozené po 31.12.1954) a před 1.1.2005 již získaly minimálně jeden měsíc pojištění. Pro tyto osoby se vypočítávají dva "fiktivní" důchody - jeden podle právní úpravy platné před 1.1.2005 a druhý podle právní úpravy vyplývající ze všeobecného důchodového zákona APG, platné po 1.1.2005. Výše důchodu se stanoví na základě poměru dob pojištění získaných před rokem 2005 a od roku 2005.

Za měsíce pojištění získané do 31.12.2013 bude vypočítán "dobropis", který bude zanesen na stávající důchodový účet. Doby pojištění získané od 1.1.2014 budou na důchodový účet zanášeny stejně jako doposud. Důchody poskytované od 1.1.2014 budou vypočítávány již výhradně z důchodového účtu.

Výpočet "dobropisu"

Ke stanovení "dobropisu" budou k 1.1.2014 vypočítávány dva fiktivní starobní důchody, první, "výchozí částka" (*Ausgangsbetrag*), podle staré právní úpravy na základě zákona ASVG, druhý, "srovnávací částka" (*Vergleichsbetrag*), podle ustanovení o paralelním výpočtu platného ke 31.12.2013.

Ze srovnávací částky se v závislosti na roku narození pojištěnce stanoví spodní hranice (98,5 - 96,5 %) a horní hranice (101,5 - 104,5 %), se kterými se výchozí částka porovná.

Pokud bude výchozí částka ležet mezi spodní a horní hranicí, bude "dobropis" představovat 14 násobek výchozí částky.

Pokud bude výchozí částka nižší než spodní hranice, popř. vyšší než horní hranice, bude dobropis představovat 14 násobek spodní, popř. horní hranice.

Takto vypočítaný "dobropis" bude nejpozději do 30. června 2014 zanesen na důchodový účet.

6. Zvýšení maximálního příspěvkového základu

Maximální příspěvkový základ, který v roce 2012 činí 4 230 eur měsíčně, bude od 1. ledna 2013 kromě nárůstu na základě zvyšovacího faktoru (*Aufwertungszahl*), zvýšen navíc o částku 90 eur měsíčně.

7. Valorizace důchodů v roce 2013 a 2014

Procentní sazba odpovídající valorizačnímu faktoru se v roce 2013 sníží o 1 procentní bod a v roce 2014 o 0,8 procentního bodu.

8. Změny vyrovnávacího přídatku v důchodovém pojištění zemědělců

Osobám, které přenechaly svoje zemědělské podnikání jiné osobě a pobírají pouze důchod s vyrovnávacím přídatkem (*Ausgleichszulage*), je pro stanovení vyrovnávacího přídatku připočítávána v závislosti na jednotkové ceně bývalého podniku určitá procentní sazba příslušné sazby vyrovnávacího přídatku. Tato procentní sazba se bude postupně snižovat až na 13 %.

V r. 2012 činí 18 %, v r. 2013 to bude 16 %, v r. 2014 15 %, v r. 2015 14 % a od r. 2016 13 %.

9. Zvyšování příspěvkových sazeb v důchodovém pojištění zemědělců

Zákon přinesl postupné zvyšování příspěvkových sazeb v důchodovém pojištění zemědělců z dosavadních 15,5 % na 16 % od července 2012, na 16,5 % od července 2013 a na 17 % od ledna 2015.

10. Fixace minimálního příspěvkového základu a zvýšení příspěvkové sazby v důchodovém pojištění živnostníků

Zákon o harmonizaci důchodů (BGBl. I. č. 142/2004) předpokládal s ohledem na postupné zvyšování příspěvkové sazby na důchodové pojištění živnostníků rovněž postupné snižování minimálního příspěvkového základu na úroveň všeobecného zákona o sociálním pojištění ASVG do roku 2015. 2. zákon na podporu stability 2012 však nyní předpokládá jeho zmrazení ve stavu roku 2012 (654,83 eur měsíčně). Od roku 2018 má k postupnému snižování opět dojít, tak aby shody s ASVG bylo dosaženo od 1. ledna 2022.

Od 1. ledna 2013 se příspěvková sazba v důchodovém pojištění živnostníků zvýší ze 17,5 % na 18,5 %.

II. Výzva k zásadní reformě rakouského důchodového systému

Kolem 50 předních rakouských odborníků v oblasti důchodového zabezpečení, ekonomů a politiků zabývajících se hospodářskou politikou se připojilo k výzvě čtyř ekonomů, Roberta Holzmana, Christiana Keuschnigga, Bernda Marina a Ulricha Schuha, k zásadní a trvalé reformě rakouského systému důchodového pojištění, která byla zveřejněna 24. září 2012.

Iniciátoři výzvy uvádějí, že přes různé reformy a dílčí úspěchy není rakouský důchodový systém s ohledem na demografický vývoj dostatečně připraven. Finanční udržitelnost systému podle nich musí být zajištěna i v případě nepříznivého demografického a ekonomického vývoje a lidem má být dána větší možnost vlastního rozhodování o účasti na pracovním životě a odchodu do důchodu. Reforma by podle nich zároveň poskytla pojištěncům jistotu. Autoři nové koncepce se inspirovali švédským systémem.

Experti navrhují model důchodového systému zahrnující jednotné příspěvkově vztažené důchodové účty na průběžném základě pro všechny jako ústřední pilíř, který by byl doplněný pilířem základního zabezpečení pro zamezení chudoby a dobrovolným pilířem na bázi kapitálového krytí.

Základním principem je, že by se na účet platily příspěvky, které by se poté reálně úročily. Důchod by se pak vypočítal z dosažené sumy vydělením střední (očekávanou zbývajícím) délkou života.

Fixní důchodový věk by nebyl třeba, každý by se po dosažení určité základní částky mohl rozhodnout odejít do důchodu na základě vlastního uvážení. R. Holzmann navrhuje zavedení alespoň minimální věkové hranice, B. Marin však ani to nepovažuje za nutné. V každém případě by existovala minimální částka, která by musela být naspořena, aby tím byl quasi zajištěn určitý základní důchod.

To, že by neexistoval fixní důchodový věk, neznamená, že by se obecně odcházelo do důchodu dříve. Zvyšováním střední délky života, která by při výpočtu důchodu hrála rozhodující úlohu, by došlo k tomu, že by lidé, aby dosáhli na stejné dávky jako dosud, museli pracovat déle. R. Holzmann se domnívá, že pro dnešní generaci čtyřicátníků až padesátníků by to znamenalo pracovat přibližně do 70 let, tedy o 4 až 5 let déle, než je tomu v současnosti.

Státní příspěvek na důchody by byl v počáteční fázi ještě zachován, aby bylo možné udržet stávající nároky, poté by se však snižoval až na nulu. Stát by i nadále přispíval v určitých případech, jako např. za doby výchovy dětí nebo vojenské či civilní služby. Tyto příspěvky by se však ihned objevily na účtu, takže by pojištěnec v kterémkoli okamžiku věděl, jak to s jeho důchodem vypadá.

Autoři této koncepce se domnívají, že Rakousko není tomuto novému systému příliš vzdálené. Technické předpoklady pro příspěvkově vztažené důchodové účty již podle nich existují, přeměna dnešních dávkových účtu na jednotné příspěvkové účty by byla poměrně malým krokem. Navrhují, aby byl k přípravě reformy vytvořen tým rakouských a mezinárodních odborníků, podléhajících jednomu zmocněnci pro reformu, který by zpravoval vládu a parlament.

Zveřejněný koncept reformy důchodového systému narazil na velmi silnou kritiku především ze strany zástupců zaměstnanců a důchodců, naopak zástupci pojišťovnictví nebo např. představitel Hospodářské komory Christoph Leitl návrhy přijímají pozitivně.

Zdroje:

2. *Stabilitätsgesetz. Änderungen im Pensionsrecht. Eine Information der Pensionsversicherungsanstalt zu den aktuellen Änderungen im ASVG und APG.* Wien. Pensionsversicherungsanstalt 2012. [cit. 2012-08-13]. Dostupné z: http://www.pensionsversicherung.at/mediaDB/893014_2.%20Stabilit%C3%A4tsgesetz%202012_%C3%84nderungen%20im%20Pensionsrecht.pdf

Stabilitätsgesetz 2012. [cit. 2012-08-13]. Dostupné z: http://www.pensionsversicherung.at/portal27/portal/pvportal/channel_content/cmsWindow?action=2&p_menuid=73368&p_tabid=2

Die Parallelrechnung. [cit. 2012-08-13]. Dostupné z: <http://www.arbeiterkammer.at/online/die-parallel-rechnung-43021.html>

Johannes Ruddy. Die Pensionsreform 2012. *Soziale Sicherheit*, 2012, č. 5, s. 229 - 231

Aufruf für eine umfassende und nachhaltige Reform des österreichischen Pensionsversicherungssystems. [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.euro.centre.org/beitragskonten/index.php>

Experten fordern neues System ohne fixes Antrittsalter. *Krone.at*. [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: http://www.krone.at/Oesterreich/Experten_fordern_neues_System_ohne_fixes_Antrittsalter-Pensionsreform-StoryDrucken-335260

Emanuel Lampert. Wie sich Experten ein neues Pensionssystem vorstellen. *VersicherungsJournal.at*. [cit. 2012-10-08]. Dostupné z: <http://www.versicherungsjournal.at/markt-und-politik/wie-sich-experten-ein-neues-pensionssystem-vorstellen-11402.php>

Rusko

Návrh tvrdé důchodové reformy – 45 let nepřetržité práce pro muže a 40 let pro ženy

V červnu 2012 byl předložen návrh ruské důchodové reformy, který počítá s tím, že občané Ruské federace, kteří budou chtít mít nárok na plný starobní důchod, budou odcházet do důchodu po nepřetržité práci v délce trvání 45 let u mužů a 40 let u žen. V případě odchodu do důchodu v 60 letech doba pojištění musí být alespoň 15 let.

V praxi takové opatření znamená, že např. absolventi vysokých škol nebo matky, které absolvovaly mateřskou dovolenou, mohou získat normální penzi teprve v 67-69 letech. Bez splnění podmínek bude přiznán důchod pouze snížený. Podle expertů takové opatření povede k demotivaci, pokud jde o zvyšování vzdělanosti a odborné kvalifikace.

Ministerstvo práce dále navrhuje, aby byli do důchodového systému zahrnuti pracující imigranti, osoby vykonávající svobodná povolání a živnostníci. Chce je donutit k tomu, aby platili příspěvky pojistného do Penzijního fondu.

Dalším opatřením by měla být změna výše pojistného z nynějších 26 % na 20 % s tím, že se bude týkat příjmů až do výše 1 milionu rublů ročně oproti nynějším 512 tisícům rublů ročně.

O zvýšení důchodového věku se reformní opatření nezmiňuje.

Zdroje:

Ruská penzijní reforma: Do důchodu po smrti. [cit.2012-06-27]. Dostupné z: <http://www.blisty.cz/art/63934.html>

Pensija po smrti. [cit.2012-06-27]. Dostupné z: http://www.ng.ru/economics/2012-06-25/1_pensia.html

Řecko

Důchodové změny jako součást úsporných opatření

V únoru a březnu 2012 řecký parlament schválil další důchodové reformy v rámci úsporných opatření.

Od 1. ledna 2012 jsou v účinnosti tato opatření:

- Důchody převyšující částku 1 300 eur se snižují o 12 %.
- Doplnkové penze se progresivně snižují následovně:
 - redukce o 10% u penzí ve výši od 200 do 250 eur,
 - redukce o 15% u penzí ve výši od 250 do 300 eur,
 - redukce o 20% u penzí vyšších než 300 eur.

Do konce června 2012 měla být zavedena řada opatření v doplňkových penzijních fondech, včetně:

- identifikace fondů s nadměrnými jednorázovými penzijními dávkami (v relaci k zaplaceným příspěvkům) a zavedení reformy k eliminaci nedoplatků a deficitů v těchto fondech,
- zahájení slučování všech stávajících doplňkových penzijních fondů do jediného fondu,
- nahrazení současného vzorce pro výpočet penzijní dávky méně štedrou variantou, zahrnující imaginární výnosnost ve vztahu k růstu mzdy pojištěnce a faktor udržitelnosti upravující penzijní dávky tak, aby v budoucnu nedocházelo k nerovnováze (vláda počítá s ročními úsporami 0,4 % HDP do roku 2014).

Do konce září 2012 počítala vláda s dalšími opatřeními, jako je:

- uzákonění legislativy ke snížení příspěvkové míry zaměstnavatelů největšího penzijního fondu pro zaměstnance privátního sektoru o 5 % (v současnosti se platí 13,33 % měsíční mzdy), a to za účelem posílení zaměstnanosti,
- příprava pojistně matematické studie o doplňkových důchodech týkající se společností, jejichž důchodové náklady převyšují úroveň obvyklou ve firmách v rámci odvětví, a vypracování návrhů jak eliminovat tyto rozdíly fiskálně neutrálním způsobem.

Zdroj:

Greece. *International Update-April 2012*. [cit.2012-04-16]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/proqdesc/intl_update/2012-04/2012-04.pdf

Slovensko

Novela zákona o sociálním pojištění

Národní rada SR přijala 10. srpna 2012 zákon č. 252/2012 Z.z., kterým se mění a doplňuje zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálním pojištění ve znění pozdějších předpisů a kterým se mění a doplňují některé zákony.

Rozsáhlé změny, které tento zákon přináší, se dotknou jak prvního, tak druhého pilíře.

1. Změna systému valorizace

- Do konce roku 2017 se budou důchody zvyšovat o pevnou částku, a to v závislosti na meziročním růstu spotřebitelských cen a meziročním růstu průměrné měsíční mzdy a na průměrné měsíční výši starobního důchodu, popř. předčasného starobního důchodu, invalidního důchodu, vdovského a vdovského důchodu nebo sirotčího důchodu

Jednotlivé druhy důchodu se budou zvyšovat o pevnou částku, určenou procentem, které se stanoví

a) v r. 2013 jako součet 50 % meziročního růstu spotřebitelských cen a 50 % meziročního růstu průměrné měsíční mzdy, z průměrné měsíční výše starobního (předčasného starobního, invalidního, vdovského a vdoveckého nebo sirotčího) důchodu,

b) v r. 2014 jako součet 60 % meziročního růstu spotřebitelských cen a 40 % meziročního růstu průměrné měsíční mzdy, z průměrné měsíční výše starobního (předčasného starobního, invalidního, vdovského a vdoveckého nebo sirotčího) důchodu,

c) v r. 2015 jako součet 70 % meziročního růstu spotřebitelských cen a 30 % meziročního růstu průměrné měsíční mzdy, z průměrné měsíční výše starobního (předčasného starobního, invalidního, vdovského a vdoveckého nebo sirotčího) důchodu,

d) v r. 2016 jako součet 80 % meziročního růstu spotřebitelských cen a 20 % meziročního růstu průměrné měsíční mzdy, z průměrné měsíční výše starobního (předčasného starobního, invalidního, vdovského a vdoveckého nebo sirotčího) důchodu,

e) v r. 2017 jako součet 90 % meziročního růstu spotřebitelských cen a 10 % meziročního růstu průměrné měsíční mzdy, z průměrné měsíční výše starobního (předčasného starobního, invalidního, vdovského a vdoveckého nebo sirotčího) důchodu.

- Od 1.1.2018 se budou důchody zvyšovat o určité procento meziročního růstu spotřebitelských cen za domácnosti důchodců.

2. Věk odchodu do důchodu

Od 1. ledna 2017 bude věk odchodu do důchodu navázán na střední délku života.

Důchodový věk v příslušném kalendářním roce bude součet důchodového věku v kalendářním roce, který předchází příslušnému kalendářnímu roku, a počtu dní, který se určí jako součin čísla 365 a rozdílu průměrné střední délky života zjištěné za první referenční období a průměrné střední délky života zjištěné za druhé referenční období. Takto stanovený počet dní se zaokrouhlí na celé dny dolů.

Pro určení věku odchodu do důchodu:

a) střední délka života je střední délka života v referenčním věku vykázaná Statistickým úřadem, společná pro muže a ženy,

- b) referenční věk je důchodový věk v příslušném kalendářním roce zaokrouhlený na celé roky dolů,
- c) první referenční období je období pěti po sobě následujících kalendářních roků, které se začíná kalendářním rokem, který o sedm let předchází příslušnému kalendářnímu roku,
- d) druhé referenční období je období pěti po sobě následujících kalendářních roků, které se začíná kalendářním rokem, který o osm let předchází příslušnému kalendářnímu roku,
- e) příslušný kalendářní rok je rok, ve kterém se důchodový věk upravuje.

Předpokládá se, že se od roku 2017 bude k věku odchodu do důchodu, který je v současnosti 62 let, přidávat každý rok 45 až 50 dní, takže by přibližně v roce 2040 bylo dosaženo hranice 65 let.

3. Změny koeficientu úpravy průměrného osobního mzdového bodu

Zákon zavádí do průběžného pilíře více solidarity a méně zásluhovosti.

Průměrný osobní mzdový bod v hodnotě nižší než 1,25 se i podle nové úpravy bude započítávat v celé výši, k hodnotě vyšší než 3 se nepřihlíží.

Od roku 2013 však dojde k postupné úpravě koeficientu redukce průměrného osobního mzdového bodu pro hodnotu od 1,25 do 3: v roce 2013 se započte 80 %, v roce 2014 76 %, v roce 2015 72 %, v roce 2016 68 %, v roce 2017 64 % a v roce 2018 a v následujících letech 60 %. Podle dosavadní úpravy se z hodnoty od 1,25 do 3 započítává 84 %.

Zároveň se bude zvyšovat koeficient úpravy průměrného osobního mzdového bodu pro hodnotu nižší než 1. K průměrnému osobnímu mzdovému bodu v hodnotě nižší než 1 se připočítá z rozdílu mezi hodnotou 1 a stanoveným průměrným osobním mzdovým bodem v roce 2013 17 %, v roce 2014 18 %, v roce 2015 19 %, v roce 2016 20 %, v roce 2017 21 % a v roce 2018 a v následujících letech 22 %. Podle dosavadní úpravy se připočítává 16 %.

4. Změny v odvodech na sociální a zdravotní pojištění

Úpravy v oblasti vyměřovacího základu pro osoby samostatně výdělečně činné

Minimální vyměřovací základ pro osoby samostatně výdělečně činné k výpočtu sociálních a zdravotních odvodů se od r. 2013 zvýší ze současných 44,2 % průměrné mzdy na 50 % průměrné mzdy platné před dvěma lety. Minimální odvody se tak od začátku roku 2013 zvýší ze současných 160,24 eura na 185,3 eura.

Zároveň se 40procentní paušální výdaje pro OSVČ omezí stropem 420 eur měsíčně.

V průběhu 3 let se postupně sníží koeficienty, kterými se dělí základ daně při výpočtu vyměřovacího základu pro placení odvodů, ze stávající hodnoty 2 u sociálního pojištění a 2,14 u zdravotního pojištění na společný koeficient 1,486: v roce 2013 se bude uplatňovat koeficient 1,9, v roce 2014 1,6 a od roku 2015 konečný koeficient 1,486.

Zatímco v současnosti se vyměřovací základ počítá ze základu daně sníženého o zaplacené odvody na sociální a zdravotní pojištění, podle nové úpravy se bude vycházet z nesníženého základu.

Zavedení kompletních sociálních a zdravotních odvodů u dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr

Zatímco v současnosti platí zaměstnavatel z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr pouze úrazové pojištění ve výši 0,8 % z příjmu a garanční pojištění ve výši 0,25 % z příjmu, podle nové úpravy se na pracovníky pracující na základě dohod s

pravidelným příjmem budou vztahovat kompletní sociální a zdravotní odvody se sazbou 48,6 %, při nepravidelném příjmu se sazbou 43,8 %.

Nižší odvody budou platit pouze studenti do 26 let a poživatelé starobních, invalidních a výsluhových invalidních důchodů.

Studenti, invalidní a výsluhoví invalidní důchodci budou z příjmu z dohod platit odvody ve výši 29,8 %. Bude se jednat o kompletní důchodové pojištění a jejich zaměstnavatel bude platit tak jako v současnosti garanční a úrazové pojištění. Zvláštní kategorií budou studenti ve věku 16 - 18 let, kteří do příjmu 66 eur měsíčně nebudou platit žádné odvody.

Starobní a výsluhoví důchodci budou mít příjem z dohod zatížen pouze starobním pojištěním a pojištěním do rezervního fondu solidarity, jejich odvodová sazba bude představovat 23,8 %.

Sjednocení a zvýšení maximálních vyměřovacích základů na sociální a zdravotní odvody

Maximální vyměřovací základy, které jsou v současné době 1,5násobek průměrné měsíční mzdy pro nemocenské pojištění, 3násobek pro zdravotní pojištění a 4násobek pro důchodové pojištění a pojištění v nezaměstnanosti, se sjednotí a budou činit 5násobek průměrné měsíční mzdy.

5. Změny II. pilíře

Ve II. pilíři přináší zákon především tyto změny:

- Od začátku září tohoto roku do konce roku 2016 se příspěvky do druhého pilíře snižují z původních 9 % hrubé mzdy na 4 %. Ke 4procentnímu příspěvku si může spořitel dobrovolně doplácet další částky, přičemž dvě procenta z jeho výdělku jsou daňově zvýhodněná.

Od roku 2017 se odvody do II. pilíře mají opět postupně zvyšovat každoročně o 0,25 procentního bodu na konečných 6 procent v roce 2024.

- II. důchodový pilíř se otevírá pro vstup i výstup ze systému v období od 1. září 2012 do 31. ledna 2013.

- Ruší se automatický vstup mladých lidí do II. pilíře s možností výstupu do 2 let od vstupu a místo toho se zavádí dobrovolný vstup pro lidi do 35 let.

- Místo dosavadních čtyř fondů budou pro důchodové společnosti povinné jen dva, a to jeden garantovaný a jeden negarantovaný. Existence zbývajících fondů bude záviset na uvážení důchodových společností.

- Pokud bude spořitel chtít zůstat i nadále v negarantovaném fondu, musí to oznámit své důchodové společnosti. Pokud tak neučiní, přejde k 30. dubnu 2013 do garantovaného dluhopisového fondu.

- Zvyšuje se poplatek za zhodnocení majetku z dosavadních 5,6 % na 10 %.

- Sociální pojišťovna si podle nové úpravy bude z příspěvků na penzijní spoření účtovat na vlastní správu pouze 0,25 % místo dosavadních 0,5 %.

- Od 1. září 2012 se upravují podmínky nároku na přiznání předčasného starobního důchodu pojištěncům, kteří spoří ve II. pilíři:

Jestliže je období spoření ve II. pilíři kratší než 5 let, nárok na předčasný starobní důchod vzniká, stejně jako je tomu u pojištěnce, který není spořitelem ve II. pilíři, pokud výše předčasného starobního důchodu pojištěnce přesahuje 1,2násobek částky životního minima.

Jestliže je období spoření ve II. pilíři 5 a více let, podmínky nároku na předčasný starobní důchod se nemění, to znamená, že nárok vznikne, pokud výše předčasného starobního důchodu přesahuje 0,6násobek částky životního minima.

Zdroje:

252/2012 Z.z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zo dňa 10.08.2012. Čiastka 066/2012. Účinnosť od 01.09.2012. *Zákony pre ľudí.sk*. [cit. 2012-09-07]. Dostupné z: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2012-252>

Zákon o sociálnom poistení. Úplné znenie zákona o sociálnom poistení 461/2003 Z.z. s účinnosťou od 1.9.2012. [cit. 2012-09-07]. Dostupné z: <http://www.porada.sk/t16136-zakon-o-socialnom-poisteni-od-01-09-2012-a.html#21>

Pachnerová Soňa. *Revolúcia v dôchodkoch mení prvý aj druhý pilier.* [cit. 2012-08-14]. Dostupné z: http://spravy.pravda.sk/sk_ekonomika.asp?r=sk_ekonomika&c=A120812_141902_sk_ekonomika_p01

Parlament schválil zmeny v penziách, do II. piliera pôjde menej. [cit. 2012-08-14]. Dostupné z: http://spravy.pravda.sk/parlament-schvalil-zmeny-v-penziach-do-ii-piliera-pojde-menej-pti-/sk_ekonomika.asp?c=A120810_101106_sk_ekonomika_p01#ixzz2642U5ToA

Čo sa v penziách mení od januára 2013. [cit. 2012-09-04]. Dostupné z: <http://peniaze.pravda.sk/dochodok/clanok/64778-co-sa-v-penziach-meni-od-januara-2013/>

Živnostníci a dohodári zaplatia na odvodoch viac. [cit. 2012-09-10]. Dostupné z: <http://profesia.pravda.sk/zivnost/clanok/64430-zivnostnici-a-dohodari-zaplatia-na-odvodoch-viac/>

Zmeny podľa novely zákona o sociálnom poistení k 1. 9. 2012. [cit. 2012-09-07]. Dostupné z: <http://www.socpoist.sk/aktuality-zmeny-podla-novely-zakona-o-socialnom-poisteni-k-1-9-2012/48411s54082c>

Prehľad najvýznamnejších legislatívnych zmien v sociálnom poistení s účinnosťou od 1. septembra 2012. [cit. 2012-09-07]. Dostupné z: <http://www.employment.gov.sk/zmeny-od-1-septembra-2012.html>

Velká Británie

I. Povinná automatická registrace

V říjnu 2012 se důchodový systém Velké Británie zásadně mění, jelikož vstupuje v účinnost Penzijní zákon 2008 (*2008 Pensions Act*), který zavádí pro zaměstnavatele nové povinnosti. Záměrem těchto reforem je podpořit lidi, aby si ve větší míře spořili na důchod, a britská vláda se snaží dosáhnout tohoto cíle hlavně tím, že odpovědnost za jeho zajištění převezmou zaměstnavatelé.

Nové povinnosti zaměstnavatelů zahrnují automatické zařazení zaměstnanců do penzijního programu (buď do stávajícího penzijního programu zaměstnavatele nebo do některého z nových programů, jako je např. Národní zaměstnavatelský spořicí fond NEST) a placení povinných penzijních příspěvků.

Národní zaměstnavatelský spořicí fond NEST (*National Employer Savings Trust*) založila britská vláda. Jedná se o jednoduchý příspěvkově definovaný spořicí program, určený zejména pro pracovníky s nízkými a středními příjmy, kteří v současnosti mají malé nebo nemají žádné penzijní zabezpečení. NEST musí přijmout všechny zaměstnavatele, kteří o připojení požádají. Má nízké poplatky a nabízí zvýhodněný vládní úvěr pro nastartování.

Proces automatické registrace byl zahájen 1. října 2012 u největších zaměstnavatelů a její zavádění bude postupně pokračovat až do roku 2018. Nejmenší zaměstnavatelé začnou s automatickou registrací svých zaměstnanců v lednu 2015.

Automatická registrace znamená, že zaměstnavatelé automaticky zařazují do penzijního programu zaměstnance od věku 22 let do dosažení státního důchodového věku, kteří vydělávají minimálně 8 105 £ ročně (podmínky pro r. 2012/13) a nejsou zapojeni do jiného odpovídajícího zaměstnaneckého programu.

Navíc musí být dána možnost zapojit se do programu automatické registrace každému zaměstnanci v uvedeném věkovém rozmezí, který vydělává od 5 564 do 8 105 £ (v podmínkách r. 2012/13), pokud není aktivním účastníkem jiného programu. Pokud se rozhodne přihlásit se do programu, musí zaměstnavatel za něho přispívat na minimální úrovni.

Zaměstnancům mimo toto věkové rozmezí, tedy ve věku 16 až 22 let nebo starším, než je státní důchodový věk, ale mladším 75 let, musí být dána možnost, aby se připojili, pokud mají výdělků zakládajících na to nárok a nejsou aktivním účastníkem jiného programu. Pokud se rozhodnou přihlásit se do programu, zaměstnavatel za ně musí přispívat na minimální úrovni.

Pracovníkům ve věku od 16 do 75 let, kteří vydělávají méně, než je práh výdělků zakládajících nárok, musí být dána možnost vstoupit do registrovaného penzijního programu, pokud nejsou aktivními účastníky v jiném programu, ale podnik za ně příspěvky platit nemusí.

Pracovníci mají možnost z programu vystoupit, popř. se do něj později opět zapojit.

K zajištění alespoň minimální úrovně příjmu v důchodu stanovila vláda celkovou minimální procentní sazbu penzijních příspěvků, která bude činit 8 % z výdělků zaměstnance. V počátečním období však bude celková minimální sazba nižší a na konečnou hodnotu 8 % se bude postupně zvyšovat až do října 2018 tak, jak ukazuje následující tabulka:

Období	Celková minimální úroveň příspěvků
říjen 2012 - září 2017	2 %
říjen 2017 - září 2018	5 %
od října 2018	8 %

Celková minimální sazba příspěvků zahrnuje příspěvky zaměstnavatele, příspěvky zaměstnance a daňovou úlevu, poskytovanou vládou. Při konečné výši sazby 8 % bude muset zaměstnavatel platit nejméně 3 %, zaměstnanec 4 % a daňová úleva bude činit 1 %.

V počátečním období je minimální příspěvek zaměstnavatele nižší a postupně bude narůstat:

Období	Minimální příspěvek zaměstnavatele
říjen 2012 - září 2017	1 %
říjen 2017 - září 2018	2 %
od října 2018	3%

Zaměstnanci začínají s minimálním příspěvkem 0,8 % z výdělků, daňová úleva činí 0,2 %.

Tyto příspěvky nebudou odváděny z celé mzdy, ale pouze z části přesahující stanovenou minimální hranici (v současnosti 5 564 £) do maximální hranice (v současnosti 42 475 £).

Pro mnoho podniků představuje automatická registrace vážný problém, a to nejen kvůli zvýšeným nákladům. Podniky musí být schopny identifikovat různé kategorie pracovníků a přizpůsobit komunikaci o penzích každé specifické kategorii. Navíc musí být schopny registrovat (a analyzovat) informace o vystoupení a spravovat proces automatické registrace a opětovné registrace. Automatická registrace však zároveň poskytuje také ideální příležitost komunikovat se zaměstnanci a zlepšovat jejich informovanost.

Povinná automatická registrace a povinné minimální úrovně příspěvků jsou pro podniky účinnými nástroji k tomu, aby prověřily, jaké penze svým zaměstnancům poskytují. V případě příspěvkově definovaných penzí jsou zaměstnanci odpovědní za plánování svého vlastního důchodu, navíc nesou jednotliví zaměstnanci všechna rizika, včetně investičního rizika, úrokového rizika a rizika dlouhověkosti. Mnoho lidí nemá dostatečné znalosti ani zdroje, aby své penzijní úspory správně spravovali. I zde může podnik vhodnými systémy poskytnout pomoc svým zaměstnancům, a to nejen tím, že zaměstnanci budou mít přístup k odpovídajícím investicím, ale také sledováním investičního chování zaměstnanců a komunikací s nimi v případě potřeby. To může zlepšit i konečný výsledek, který umožní zaměstnanci odejít do důchodu s vyšší penzí.

II. Poskytovatelé penzí ve Velké Británii musí inovovat, aby splnili „definovaný cíl“

Národní asociace penzijních fondů NAPF (*National Association of Pension Funds*) zveřejnila informaci, že poskytovatelé penzí ve Velké Británii musí být schopni nabídnout nové, inovativní produkty mimo rámec současných omezení systému, pokud mají zajistit splnění „definovaného cíle“ („*defined ambition*“) a zlepšit sdílení rizika.

Darren Philp, šéf politiky NAPF, mluvil o možných praktických dopadech návrhů ministra Steva Webba na zavedení penzijního systému třetí cesty (*third-way pension system*), v současnosti známého pod názvem „definovaný cíl“.

Darren Philp uvedl, že současný dvojitý způsob regulace, kdy má každý penzijní program definovanou buď výši dávky (DB), nebo výši příspěvku (DC), by měl být revidován tak, aby došlo ke zvýšení flexibility.

„To, co potřebujeme, je uvolnit regulační prostředí tak, aby poskytovatelé a programy získali prostor inovovat a fungovat v tomto prostoru“, řekl. „Nejde o to nalézt jeden univerzální produkt nebo jeden typ řešení, ale o celou řadu řešení přípustných v rámci regulačního režimu.“

Řekl, že toto by mohlo umožnit vytvoření programů, kde by zaměstnavatelé přizpůsobovali záruky programu potřebám svých zaměstnanců s potenciálně samostatně volitelnými možnostmi garance minimálního výnosu, indexace nebo délky života. Zaměstnavatel by například mohl rok od roku vyhodnotit úroveň garantovaného výnosu investic a vyhnout se tak riziku rostoucích finančních závazků spojených s DB fondy.

Jak Darren Philp dále uvedl, začlenění kolektivních DC programů v rámci nového spektra „definovaného cíle“ musí být ještě předmětem diskuze. Ta by se měla zabývat problémy, kterým by byly vystaveny programy se sdíleným rizikem, pokud by počet jejich aktivních účastníků klesl po jednom či dvou letech nízkých výnosů, a tím se snížila členská základna nesoucí investiční riziko.

Zdroj:

Iain Stringer. *Mandatory auto-enrolment in the UK – Turning a challenge into a opportunity*. AEGON Global Pensions View, May 2012. Dostupné z <http://www.aegonglobalpensions.com/Documents/aegon-global-pensions-com/Publications/Newsletter-archive/2012-Q2/Mandatory%20auto-enrolment%20in%20the%20UK%20-%20turning%20a%20challenge%20into%20an%20opportunity.pdf>

Automatic Enrolment. The Pensions Advisory Service. [cit. 2012-10-09]. Dostupné z <http://www.pensionsadvisoryservice.org.uk/future-pension-reforms/automatic-enrolment>

Pensions auto-enrolment attracts cautious welcome. *BBC News*. 1 October 2012. [cit. 2012-10-09]. Dostupné z <http://www.bbc.co.uk/news/business-19760421>

Jonathan Williams. *UK pension providers must innovate for 'defined ambition' to succeed*. IPE [online] 09 Aug 2012. [cit. 2012-09-12]. Dostupné z http://www.ipe.com/news/uk-pension-providers-must-innovate-for-defined-ambition-to-succeed_46864.php

Austrálie

Reformy v oblasti povinného zaměstnaneckého penzijního systému (superannuation)

Dne 29. března 2012 australská vláda schválila s platností od 1. července 2013 v rámci systému povinného zaměstnaneckého penzijního systému následující opatření:

- Postupné zvyšování příspěvkové míry zaměstnavatelů z 9 % na 12 % mzdy, a to o 0,25 % ročně v období let 2013-2015 a o 0,50 % ročně v období let 2015-2019. Příspěvky zaměstnanců zůstávají dobrovolné. Vláda počítá s tím, že si tímto opatřením přilepší asi 8,4 milionů zaměstnanců.
- Zrušení věkové hranice (jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance) pro poskytování příspěvků na penzijní účet penzijního systému superannuation. Současná hranice je věk 70 let.

Navíc s účinností od 1. července 2012 mají zaměstnanci s ročním příjmem do 37 000 australských dolarů nárok na slevu na dani až do výše 500 australských dolarů ročně, která jim je připisována na jejich penzijní účet. (Podle sdělení daňového úřadu 57 % všech soukromých plátců daně vydělává méně než 40 000 australských dolarů za rok.) Toto opatření doplňuje již existující vládní příspěvek (*tzv. co-contribution*) ve výši až 1 000 australských dolarů pro pracovníky s ročním příjmem do 61 920 australských dolarů, kteří v systému superannuation dobrovolně přispívají na svůj účet.

Zdroj:

Australia. *International Update-April 2012*. [cit.2012-04-16]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-04/2012-04.pdf

Brazílie

Vytvoření druhého, příspěvkově definovaného penzijního pilíře pro federální zaměstnance

Dne 2. května 2012 vstoupil v platnost nový zákon, který vytváří druhý, příspěvkově definovaný penzijní pilíř pro federální zaměstnance. Tento pilíř doplňuje první pilíř - průběžný veřejný důchodový program pro federální zaměstnance, který prošel významnými reformami v roce 2003 (federální zaměstnanci, kteří vstoupili na trh práce v roce 2003, kdy reformy byly zavedeny, musí pracovat déle a dostanou méně štědré dávky oproti těm, které byly obvyklé za platnosti starých pravidel).

Nový zákon také zavádí strop na výdělky, které se berou v úvahu při výpočtu příspěvků do prvního pilíře - nyní 3 916,20 reais (1 940 USD) měsíčně.

Nově příchozí federální zaměstnanci jsou od 2.5.2012 pokryti nově zavedeným programem a také reformovaným prvním pilířem. Současní zaměstnanci, pro které platila pravidla z roku 2003, mají na přechod do nového programu 24 měsíce.

Nový zákon nařídil vládě vytvořit instituci doplňkového sociálního zabezpečení pro federální zaměstnance Fundação de Previdência Complementar do Servidor Público Federal - FUNPRESP s jedním fondem pro každou složku státní moci - výkonnou, zákonodárnou a soudní. Na FUNPRESP bude dohlížet regulační agentura pro soukromé penzijní plány PREVIC.

K tomu aby zaměstnanec dostal vyšší důchodovou dávku, musí do FUNPRESP přispívat, přičemž si může zvolit, kolik procent z příjmu bude každý rok platit, až do maximální výše 26 000 reais (12 877 USD). Zaměstnavatel poskytne odpovídající příspěvky až do výše 8,5 procent z příjmu zaměstnance (při stejné maximální výši).

Navíc stát z rozpočtu r. 2012 poskytl FUNPRESP jednorázový příspěvek na rozjezd ve výši 100 milionů reais (49,5 milionů USD). Polovina finančních prostředků šla do fondu pro výkonnou moc a druhá polovina byla rovnoměrně rozdělena mezi ostatní dva fondy.

Při odchodu do důchodu dostane zaměstnanec roční důchod vypočtený na základě zůstatku na účtu ve FUNPRESP.

Zdroj:

Brazil. *International Update-June 2012*. [cit.2012-06-16]. Dostupné z:
http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-06/2012-06.pdf

Kanada

Zvýšení věkové hranice pro odchod do důchodu a bonifikace při pozdějším odchodu do důchodu

Kanadská konzervativní vláda na konci března 2012 oznámila, že se jako součást vládních opatření k zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejného důchodového systému bude postupně zvyšovat věková hranice pro odchod do důchodu v programech starobního zabezpečení Old-Age Security (OAS) a příspěvku na zaručený příjem Guaranteed Income Supplement (GIS), a to z 65 na 67 let.

Úpravy začnou od dubna 2023 a budou ukončeny v lednu 2029. Opatření se netýká osob narozených před 31. březnem 1958, tj. osob, které na konci března 2012 dosáhly věku 54 let nebo jsou starší.

Zároveň vláda umožní pracovníkům, aby odložili pobírání dávek z důchodového systému OAS až o 5 let oproti zákonné věkové hranici, za což získají vyšší důchod. S platností od července 2013 se tak pracovníci, kteří budou pokračovat v práci po dosažení zákonné věkové hranice, dočkají zvýšení důchodové dávky z OAS o 0,6 procent za každý měsíc oddálení pobírání důchodu až po dobu 5 let od dosažení věkové hranice.

Programy kanadského veřejného důchodového systému OAS/GIS jsou programy testované na příjmy, financované z daní. OAS je téměř univerzální důchod, vyplácený skoro všem Kanadčanům ve věku 65 let a starším. Podmínkou nároku je, aby pracovník žil v Kanadě po dosažení věku 18 let minimálně po dobu 10 let. Výše dávky závisí na délce pobytu, nejvyšší důchod se poskytuje při minimálním pobytu 40 let. Důchodci s příjmy přesahujícími určitou částku musí vrátit 15 centů z každého dolaru přesahujícího tuto hranici. (V důsledku toho přibližně 5 procent důchodců pobírá redukované dávky a přibližně 2 procenta přišla o celý důchod). Důchodci OAS s nízkými příjmy mají nárok na příspěvek GIS.

Zdroje:

Canada hikes retirement age to 67 in fed budget. [cit.2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.businessweek.com/ap/2012-03/D9TQH0502.htm>

Budget Canada 2012 : l'âge de la retraite augmente à 67 ans. [cit.2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.lesaffaires.com/secteurs-d-activite/gouvernement/budget-canada-2012--l-age-de-la-retraite-augmente-a-67-ans/542763>

Canada. *International Update-May 2012.* [cit.2012-05-22]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdsc/intl_update/2012-05/2012-05.pdf

Malajsie

Vytvoření nového, příspěvkově definovaného penzijního programu

V září 2012 Malajsie zavedla nový program dobrovolného privátního penzijního spoření, do kterého se mohou zapojit osoby od 18 let věku. Tento program doplňuje vládní povinný důchodový systém a má přispět ke zvýšení účasti malajské populace v systému spoření na důchod.

V rámci nového programu musí schválení poskytovatelé nebo společnosti nabídnout řadu investičních fondů s různým rizikem investování: tři standardní fondy a čtyři jiné druhy fondů. (Dosud bylo schváleno 8 poskytovatelů a 24 investičních produktů). Účastníci mají možnost přispívat do více než jednoho fondu řízeného jedním poskytovatelem, nebo přispívat do více fondů, které jsou nabízeny několika poskytovateli. Mají také možnost kdykoli přecházet mezi fondy v rámci jednoho poskytovatele nebo jednou za rok poskytovatele změnit.

Nejsou stanovena žádná pravidla, v jaké výši a kdy mají být příspěvky realizovány. Do programu mohou přispívat jak zaměstnanci, tak i zaměstnavatelé jménem svých zaměstnanců.

Opatření na posílení příspěvků jsou následující:

- daňové zvýhodnění pro jednotlivce ve výši v přepočtu 961 USD
- daňový odpočet na příspěvky zaměstnavatele až ve výši 19 %
- daňové osvobození investičních příjmů na individuálních účtech

Malajský veřejný systém zahrnuje povinný zaměstnanecký fond Employee Provident Fund (EPF) pro zaměstnance v privátním sektoru a některé zaměstnance veřejného sektoru a také program sociálního zabezpečení pro příležitostné pracovníky a zaměstnance mladší 55 let vydělávající 3000 nebo méně malajských ringgitů měsíčně. Od ledna 2010 je v tomto systému také zahrnuto schéma dobrovolného penzijního spoření pro samostatně výdělečné osoby a ostatní osoby bez fixního měsíčního příjmu (nezaměstnaní partneři, farmáři, rybáři atd.) Účastníci dostávají poměrnou státní dotaci k roční dividendě fondu EPF (v současnosti 2,5 % finančních aktiv fondu).

Zdroj:

Malaysia. *International Update-September 2012*. [cit.2012-09-19]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-09/2012-09.pdf

Nový Zéland

Penzijní plán KiwiSaver po pěti letech fungování (rekapitulace)

Vládou podporované penzijní spoření pod názvem KiwiSaver bylo zavedeno v roce 2007 jako doplněk k univerzálnímu veřejnému pilíři „Superannuation“. S účinností od 1. července 2012 si mohou první účastníci programu KiwiSaver, kteří jsou starší 65 let a v programu spoří 5 let, vybrat ze svých účtů jednorázově všechny své finanční prostředky.

Nově přichozí na trh práce jsou automaticky začleněni do programu KiwiSaver s tím, že se mohou vyvázat mezi druhým a osmým týdnem zaměstnání. Každá osoba mladší 65 let se může do programu zapojit a vybrat si v rámci KiwiSaver spořicí plán. Držitelům účtů je povoleno, aby si po uplynutí prvních 12 měsíců členství (nebo i dříve v případě vážnější nemoci nebo finanční tísně) vzali „příspěvkové prázdniny“ na dobu 3 měsíců až 5 let.

Automatické začleňování zaměstnanců probíhá následujícími způsoby:

- zaměstnanci si mohou vybrat poskytovatele,
- pokud si žádného nevyberou, jsou začleněni do spořicího plánu, který preferuje zaměstnavatel,
- pokud zaměstnavatel nemá žádný prioritní plán, zaměstnanec je náhodně začleněn do jednoho z šesti existujících plánů.

Účastníci penzijního plánu si mohou vybrat z několika druhů investičních možností s různým stupněm rizikovosti. Účastníci smějí kdykoliv změnit typ investičního portfolia i poskytovatele. Investiční rizika jdou na vrub účastníků, neboť vláda neposkytuje žádné záruky.

Při dovršení 65 let a po uplynutí pětiletého příspěvkového období mají účastníci možnost vybrat si ze svého účtu buď všechny prostředky, nebo část z nich. Jedinou možností výběru je jednorázová výplata. Mohou se také rozhodnout prostředky nevybírat. Těm, kteří po dovršení 65 let pokračují v zaměstnání, zaměstnavatelé přispívají dobrovolně a vládní subvence se v tomto případě neposkytují.

Původní záměr spořicího plánu KiwiSaver

Zákon z roku 2006 počítal s následujícím:

- *Příspěvky.* Všichni pracovníci si mohli vybrat měsíční příspěvkovou míru ve výši 4 % nebo 8 % z hrubého příjmu a dobrovolně platit dodatečné příspěvky. Zaměstnavatelé mohli hradit část nebo celý příspěvek zaměstnance (příspěvky do výše 4 % hrubého příjmu zaměstnance byly daňově osvobozeny)
- *Vládní subvence.* Vláda poskytovala příspěvky ve formě jednorázových daňově osvobozených plateb, a to 1 000 NZD (797 USD) na každý účet v systému KiwiSaver pod názvem „kickstart“, 40 NZD (32 USD) ročně na administrativní poplatky, 1 000 – 5 000 NZD (4 005 USD) ročně osobám, které měly nárok na koupi prvního domu.
- *Převod příspěvků.* Majitelé účtů s dobou trvání alespoň 12 měsíců měli možnost převést až polovinu svých příspěvků na splátky hypotéky. Účastníkům programu s tříletou příspěvkovou dobou bylo s účinností od roku 2010 povoleno vybrat si část nebo všechny finanční prostředky (s výjimkou vládních příspěvků) na nákup prvního domu (při existenci limitů na příjem a pořizovací náklady).

Změny ve spořicím plánu KiwiSaver

- 2007. Zavedení vládních příspěvků pro zaměstnance až do výše 1 046 NZD (838 USD) ročně. Postupné zvyšování povinných zaměstnavatelských příspěvků, a to z 1 % na 4 % z hrubého příjmu zaměstnance do roku 2011.

- 2008. Zrušení roční subvence ve výši 40 NZD na administrativní výdaje a daňového zvýhodnění zaměstnavatele. Snížení povinného příspěvku zaměstnavatele na 2 %.
- 2009. Zrušení převodu příspěvků na hypotéku s výjimkou 600 účastníků, kteří již byli do programu zapojeni.
- 2011. Začátek zdaňování zaměstnavatelských příspěvků. Snížení vládních příspěvků na příspěvky zaměstnanců, a to na polovinu s horním limitem 521 NZD (417 USD) ročně.
- 2013. Minimální příspěvková míra pro zaměstnance a zaměstnavatele se zvýší na 3 % pro oba účastníky.

Statistické údaje

Počet držitelů spořicíh účtů se od roku 2008 do května 2012 zvýšil ze 700 tisíc na téměř 2 miliony. Spořicí účty mají více ženy (51 %) než muži (48 %). Rovněž se zvýšilo zastoupení mladých účastníků. Zapojení lidí do spořicího plánu KiwiSaver předčilo vládní očekávání. Vláda počítala s tím, že do roku 2017 bude mít spořicí účty v rámci KiwiSaver asi 50 % oprávněných osob. V současnosti toto číslo představuje 55 %. Z tohoto důvodu byla finanční zátěž pro vládu vyšší. Během prvních 4 let fungování vládní subvence činily téměř 40 % všech příspěvků. Počítá se ale s tím, že se výdaje sníží v souvislosti s opatřeními provedenými v roce 2011.

Zdroj:

Focus on New Zealand. *International Update-July 2012*. [cit.2012-08-22]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-07/2012-07.pdf

Peru

Reforma systému individuálních účtů

Dne 19. července 2012 byl přijat nový zákon o penzijní reformě, který přináší důležité změny do systému individuálních účtů, zavedených v zemi před téměř 20 lety.

Podle nového zákona budou muset do systému postupně vstoupit samostatně výdělečně činné osoby s příjmem od 1,5násobku minimální mzdy (421 USD měsíčně). Doposud byla účast samostatně výdělečně činných osob dobrovolná.

Kromě toho se bude na malé podniky (společnosti do 10 zaměstnanců), pracovníky ve věku 40 let nebo mladší, kteří vydělávají méně, než je výše uvedená výdělková hranice, a nejsou zahrnuti v jiném penzijním systému, vztahovat nový sociální důchod. Tento sociální důchod bude financován z příspěvků pracovníka a vládní subvence.

Dalším reformním opatřením je posílení konkurence mezi penzijními společnostmi s cílem snížit klientům účtované administrativní poplatky, jejichž výše v průměru dosahuje 1,91 % měsíční hrubé mzdy, což je v porovnání s mezinárodními standardy vysoké číslo.

Penzijní reforma dále přináší tato opatření:

- Postupný přechod (během příštích 10 let) od administrativních poplatků odvozených od příspěvků na poplatky odvozené od zůstatku na účtu.
- Rozšíření investičních možností pro společnosti, které poskytnou fond „ochrany kapitálu“ pro držitele účtů od věku 65 let do odchodu do důchodu. Penzijní společnosti budou také moci nabízet tzv. „life-cycle“ fondy.
- Revize příspěvkové míry (v současnosti 10 % z hrubého příjmu) bude prováděna každých 7 let ministerstvem financí tak, aby byla zajištěna adekvátní náhradová míra, a to při zvážení očekávané délky života a dlouhodobé míry výnosnosti penzijních fondů.
- Vytvoření státní nebo soukromé centrální agentury, která bude dohlížet na proces výběru příspěvků, akreditace, výpočet a výplatu dávek.
- Zřízení finančního vzdělávacího fondu, který bude financován z příspěvků od penzijních společností a pojišťoven.

Zdroj:

Peru. *International Update-August 2012*. [cit.2012-09-05]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/intl_update/2012-08/2012-08.pdf

Singapur

Zvyšování příspěvkové míry u starších pracovníků

Dne 17. února 2012 byl dán parlamentu ke schválení státní rozpočet Singapuru na rok 2012, který obsahuje mj. opatření týkající se zvyšování důchodových úspor pro starší pracovníky. Toto opatření přináší zvýšení příspěvkové míry do veřejného, státem spravovaného a plně fondového pilíře CPF (Central Provident Fund) u pracovníků ve věku 51 let a starších, a to s platností od září 2012.

Příspěvková míra se zvýší jak u zaměstnavatelů, tak i u zaměstnanců, viz tabulka. Rozpočet také počítá s určitými kompenzacemi v souvislosti se zvýšenými mzdovými náklady, a to formou speciálních zaměstnaneckých kreditů vyplácených zaměstnavatelům, kteří zaměstnají nebo udrží v práci starší pracovníky.

Tabulka: Současné a navrhované sazby příspěvků podle věkových skupin

Věková skupina	Současné sazby zaměstnavatel	Současné sazby zaměstnanec	Navrhované sazby zaměstnavatel	Navrhované sazby zaměstnanec
50 nebo mladší	16,0	20,0	16,0	20,0
51-55	12,0	18,0	14,0	18,5
56-60	9,0	12,5	10,5	13,0
61-65	6,5	7,5	7,0	7,5

Zdroj:

Singapore. *International Update-March 2012*. [cit.2012-03-19]. Dostupné z: http://www.ssa.gov/policy/docs/progdsc/intl_update/2012-03/2012-03.pdf